

KEISTOS GALIMYBĖS

JEI IŠRINKIMAS ATITEKTŲ ATSTOVŲ RŪMAMS

Liberalūs Amerikos komentatoriai, atrodo, rimtai susirūpino Wallace grėsme. Kai kuriems jų jau atrodo, kad nepaisant rinkimų rezultatų Wallace trečioji partija po rinkimų neišnyks, bet ir toliau vaidins didesnę ar mažesnę vaidmenį Amerikos politiniame gyvenime. J. Alsopas samprotauja, kad Nixonui gresia didesnis pavojus iš dešinės negu iš kairės. Kai kam jau net vaidenasi naujas Hitleris. Juk ir tas iškilo tada, kad Vima-ro Vokietijos šviesuomenė nepajėgė patenkinti masių, kurios norėjo tautinės vienybės ir tvarkos. 'Law and Order' yra šių metų Amerikos rinkimų šūkis.

Taip kaip Vokietijos šviesuomenė atitenka dalis kaltės dėl Hitlerio išsigalėjimo, rusų inteligentija negali atsisakyti atsakomybės dėl

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

bolševikų laimėjimo. Panašiai buvo ir čia. Masės negali suprasti Aukščiausio Teismo teisėjų nepaprasto susirūpinimo apsaugoti nusikaltėlių teises, tuo tarpu kai nekaltųjų saugumu rūpinamasi mažiau ir dažnu atveju jie paliekami nusikaltėlių malonei. Mažai suprantamas ir noras priverstinės integracijos. Visa tai privedė prie nepaprasto Wallace pasisiekimo gerėliau išikūrusių darbininkų tarpe. Humphrey palaiko tik unijų vadai, kurie dažnai nėra visai laisvai išrinkti nariai, bent dabar, žada balsuoti už Wallace. Ar Nixonui pasiseks juos įtikinti, kad balsuodami už Wallace jie tik pareiškia protestą, bet praktiškai nieko nelaimi, šiuo metu dar sunku pasakyti, nors to

kiame tvirtinime yra daug tiesos.

Šiuo metu Wallace turi tiek pasisiekimo, kad pasak jo šalininkų jis esąs stiprus kaip '50 ake-rių krienų', nuo kurių kvapo jau čiaudo visi liberalai. Jei tas pats bus rinkimų dieną, galimas daiktas, kad nė vienas kandidatas negaus reikalingos absoliutinės daugumos elektorių kolegijoje, kurią sudaro 538 elektoriai.

1804 metais priimtas 12-tas konstitucijos priedas numato, kad tokiu atsitikimu prezidentą ir viceprezidentą kongresas renka atskirai, būtent prezidentą -- atstovų rūmai, o viceprezidentą -- senatas. Pasakutinytis tačiau ji turi pasirinkti iš dviejų daugiausiai balsų gavusių kandidatų, tuo tarpu atstovų rūmai tokio apribojimo neturi.

Paskutinį kartą kongresas prezidentą rinko 1824 metais. Tais metais Andrew Jackson gavo 42,2% visų balsų, o jo oponentai: John Quincy Adams 31,9%, po 13% Henry Clay ir William H. Crawford. Tų trijų šalininkai elektorių kolegijoje laikėsi kartu ir išrinkimas atiteko kongresui, kuris pasisakė už Adams, atrodo, tam susitarus su Clay, kuris buvo paskirtas Valstybės Sekretorium.

Ir per šių metų rinkimus gali pasitaikyti, kad nė vienas kandidatų negaus daugumos elektorių kolegijoje. Atstovų rūmuose tačiau būtų balsuojama ne pavieniui, bet pagal valstijas, kurios turi po vieną balsą. Tai reiškia, kad kurio nors 'steito' atstovai, kurių tarpe yra demokratų ir respublikonų, pirmiausiai turi susitarti savo tarpe. Šiuo atveju kai kurie Pietų demokratų gali susidėti su respublikonais, o ir tų tarpe esą liberalai gali susidėti su

"Laikykis, Valda, mes abu laimėsime", užtikrinančiai sako senatorius E. Dirksen kandidatuojančiam Sanitarinio Distrikto Chicagoje patikėtinis inž. Valdui Adamkui.

REIKIA 50.000 LEMIAMŲ BALSŲ IR 30.000 DOLERIŲ....

Jau čia pat lapkričio 5 d. rinkimai. Su jais ir pirmasis naujojo ateivio inž. Valdo V. Adamkaus bandymas respublikonų partijos sąraše laimėti Sanitarinio Districto pa-

administracijos šalininkais. Žodžiu, galimos įvairiausios ir keisčiausios kombinacijos.

Jei nei Nixonas nei Humphrey negaus daugumos per rinkimus, gruodžio 16 d. prezidento išrinkimo klausimą svarstys elektorių kolegija. Čia daug priklausys nuo Wallace ir abiejų kitų kandidatų noro su juo padaryti kokį biznį. Jei iš to nieko neišeitų, prezidento išrinkimas priklausytų nuo kongreso sudėties. Jei demokratai, pavyzdžiui, ir neturėtų daugumos atstovų rūmuose, bet kontroliuotų 27 valstijų balsą, jie pravestų savo (Nukelta į 2 psl.)

tikėtinio vietą Chicagoje, kurio prezidentu eilę metų buvo šviesios atminties adv. Antanas Olis.

Ilgėsnį pokalbį su inž. V. Adamkumi turėjau spalio 2 d. To momento nuotaikos buvo tokios kad Cook County, į kurią įeina ir didžioji Chicago, prezidentiniuose rinkimuose gali laimėti H.H. Humphrey 50, -- 60,000 balsų persvara. Tai būtų smūgis respublikonų kandidatams, kandidatuojančiams į įvairius postus, nes daugelis žmonių balsuoja tiesiai už demokratų, nedarydami jokios atrankos kandidatuose. Todėl šiuose rinkimuose lietuviai gali suvaidinti lemiamą vaidmenį lietuvio kandidato naudai: jei 10,000 lietuvių kiekvienas prikaltų po 5-6 amerikiečius balsuoti už V. Adamkų, tai jo laimėjimas būtų tikras.

Šių nuotaikų poveikį je paklausu inž. V.

Adamkų, kas jį paskatino veržtis į amerikiečių politiką, kada vyks ta tokia sunki ir atkakli rinkiminė kova?

-- Nuo pat jaunystės dienų turėjau palinkimą į politinį - visuomeninį darbą. Įsitraukiau į po grindį Lietuvoje okupacijų metais, aktyviai dalyvavau lietuvių gyvenime atvykęs į šį kraštą. Bet ilgai priešau išvados, kad, jei nori daugiau padėti saviems ir Lietuvai, jei nori ko aukštesnio pasiekti, reikia išeiti į platesnį amerikiečių politinį gyvenimą, ne tik tam, kad atiduoti savo įnašą Amerikai, bet kartu parodyti, kad lietuviai yra pajėgūs ir lygiaverčiai šio krašto bendruomenės nariai. Mano laimėjimas iškeltų visos lietuvių tautinės grupės vardą ir tai būtų visų mūsų laimėjimas.

-- Išrinkimo atveju koks būtų Tabor farmos likimas?

-- Tabor farma ir toliau būtų tvarkoma šeimos narių ir išliktų lietuvių rankose. Jos situacija nei kiek nepasikeistų.

-- Yra žmonių, kurie nesupranta Sanitarinio Districto funkcijų. Gal galėtumėt jas trumpai apibrėžti?

-- Sanitarinio Districto funkcijos paliečia kiekvieną gyventoją tiesiogiai, nes kiekvienas vandens lašas, sunaudotas privačiuose namuose yra SD atsakomybėje. Ši įstaiga prižiūri ir kontroliuoja vandens tiekimą, jo švarumą. Kitas uždavinys -- visos kanalizacijų sistemos priežiūra, pašalinant atmatas ir lietaus vandenį. Naujausia sritis -- oro užteršimo kontrolė ir užteršimo naikini-

(Nukelta į 2 psl.)

LFN pagerbė Lietuvos Diplomatinijos Šefą, veikalo 'Lithuania' autorių

Korp! Neo-Lithuania Filisterių S-gos New Yorke pirm. A. Diržys teikia Lietuvos Diplomatinijos Šefui S. Lozoraitiui dovaną dail. J. Juodžio kūrinių albumą. L. Tamošaičio nuotrauka

Lietuvos Diplomatinijos Šefas Stasys Lozoraitis yra vienas iš autorių Lietuvos Nepriklausomybės Fondo leidžiamo, dr. A. Geručio suredaguoto anglų kalba veikalo apie Lietuvą.

Jo lankymosi JAV-se proga LNF valdyba suruošė pagerbimą, kuris įvyko š. m. spalio 4 dieną, dr. V. ir E. Čekų namuose, Woodhaven, New York. Kartu dalyvavo ir ponis V. Lozoraitienė, Lietuvos Pasiuntinybės Sekretorius prie šv. Sosto S. Lozoraitis, jr., Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke A. Simutis, taip pat vienas iš leidinio autorių dr. A. Budreckis ir Maryland Books Inc. leidyklos atstovas rašytojas S. Zobarskas, kuris supažindino dalyvius su veikalo eiga. Veikalas spaustuvėje jau baigiamas rinkti.

Min. S. Lozoraitis buvo pasveikintas jo 70 metų amžiaus sukakties proga ir Korp! Neo-Lithuania Filisterių S-gos pirm. A. Diržys įteikė simbolinę dovanėlę dail. J. Juodžio kūrinių albumą, o p. Lozoraitienei LNF valdybos vardu G.

Budreckienė rožių puokštę.

Be to, pagerbime dalyvavo LAS Seniūnų Tarybos pirm. L. Virbickas, ALT S-gos New Yorke skyrių pirmininkai ir dr. V. Paprockas, vienas iš stambiausių LNF leidžiamo veikalo "Lithuania" rėmėjų.

LNF pirm. E. Čekienė pasveikino gerbiamus svečius trumpai paminėdama, kad p. Lozoraitienė taip pat yra užsipelnusi pagarbos ne vien praeities lietuviška veikla, kuri tęsiasi per visą gyvenimo kelią ir paskutinis jai skiriamas nuopelnas už neseniai italų kalboje išleistą pulk. J. Petručio knygą "Kaip jie mus sušaudė", kurią ji yra išvertusi į italų kalbą. Plačiau apie tai buvo rašyta Dirvoje spalio 2 d.

Žodį tarė Gen. Konsulas A. Simutis ir Diplomatinijos šefas S. Lozoraitis trumpai nušvietė savo kelionės įspūdžius, patirtus lankantis lietuvių kolonijose Amerikoje. Prie kuklių vaišių buvo pasidalinta šių dienų tautinės ir lietuviškos politikos klausimais.

Lietuvos Diplomatinijos Šefo Stasio Lozoraitio pagerbime spalio 4 d. dr. V. ir E. Čekų namuose, Woodhaven, N.Y., kurį suruošė Lietuvos Nepriklausomybės Fondo valdyba. Prieky sėdi iš kairės: J. Kiaunė, M. Sperauskienė, G. Budreckienė ir S. Zobarskas. Antroje eilėje: L. Tamošaitis, G. Diržienė, dr. V. Paprockas, V. Lozoraitienė, min. S. Lozoraitis, J. Simutienė, E. Čekienė ir A. Simutis. Stovi: dr. A. Budreckis, A. Diržys, dr. V. Cekas, A. Sperauskas, S. Sirusas, L. Virbickas ir S. Lozoraitis jr. L. Tamošaičio nuotrauka

Ką matė lietuviai Čekoslovakijoje

Vienas kanadietis lietuvis ką tik grįžo iš Čekoslovakijos, pabuvojęs ten 5 dienas, ir papasakojo savo matytus išpučius. Buvo nuskridęs lėktuvu ir sako, kad leidimas buvo nesunkiai gautas.

Jis pasakojo, kad rusų kariuomenės visur pilna: stovi išsirikiavę tankai, išstatyti kulkosvaidžiai, rūksta lauko virtuvės. Kareiviai ruseliai labai primityvūs ir žiopli, menko išsilavinimo, labai menkai apmokyti, nešvarūs, miega ant tankų, palapinėse arba išsikasę duobes. Kas matė

ir pamena juos, kai jie įsiveržė į Lietuvą 1940 metais, tai vaizdas lygiai toks pat.

Čekai dabar labai vieningi ir griežtai nusistatę prieš rusus. Jie sako, kad po to, kai rusai okupavo jų kraštą, draugystė su rusais pasibaišė: dabar jie tik priešai. Su rusais čekai nebe draudariauja, jų vengia, nenori ir nekenčia. Kada čekai užsipoilė rusų kareivius, ko jie ten atsibastė, tie tik traukė pečiais ir sakė, kad jie yra kareiviai ir turi eiti ten, kur juos siunčia. Čekai jiems stengiasi kliudyti net ir mažmožiuose. Pavyzdžiui, tekę matyti tokių vaizdų: ateina rusų kareiviai į barą ir prašo alaus, tai pardavėjas neparduoda. Sako, kad alus tik čekams. Jei jau ruseliai yra labai nuolaidūs ir gražiai prašo, tada duoda, bet liepia iškelti bokalus ir išgerti už Svobodą ir Dubčeko sveikatą. Daugelis bankų, krautuvų ir įstaigų pirmomis įsiveržimo dienomis buvo rusų apipilė. Dauguma su rusais nesikalba, sako, nesuprantam rusiškai. Bendrai, kaip čekai pasakojo, jų kraštui rusai padarė milžiniškų nuostolių, kurie niekad nebus išlyginti.

Pasakojamas toks atsitikimas: vienoje vietoje susidūrė du rusų tankai, tai sargybon pastatė ruselį su šautuvu ir jį pamiršo. Kareivis, išstovėjęs visą dieną ir išaklęs, nuėjęs pas artimiausią ūkininką prašyti valgyti. Ūkininkas atsakė, kad jie duoda valgyti tik tiems, kurie dirba. Jei jis nori gauti valgyti, turi eiti dirbti prie jo ūkio, ką ruselis ir padarė.

Prahoje ir kituose miestuose dar visur tebėra daug šukių, išpaistų ant sienų ir tvorų. Tų šukių buvę visokių. Pvz., "Okupantai, eikite na-

mo", "Mes norime Svobodą ir Dubčeko", "1945 metais rusai mus išlaisvino, o 1968 okupavo", "Ivanai, eik namo, tavo žmona su Petrovu šoka", o rytų vokiečiams toks šūkis: "Prieš 25 metus tą patį miestą buvo okupavęs tavo tėvas". Dabar tuos šūkius čekai priversti nuimti, nes rusai išstatė patrakas aplink Pragę ir pagrasino miestą sudeginti, jei tie šūkių nebus nutrinti.

Visur pilna civiliai apsigėrusių enkavedistų, tačiau žmonės juos lengvai atpažįsta, nes jie visi dėvi žalius lietpalčius. Mūsų keliauninkas lietuvis taip pat dėvėjo žalią lietpaltį, tai daug kas jį palaikė rusų enkavedistu. Kai jis pakalbino vieną čeką, tas nusišpiovė ir pasakė, kad rusiškai nesupranta. Tačiau, kai jis pasisakė nesąs rusas, čekas apsidžiaugė ir su juo mielai kalbėjo. Kada šis lietuvis vienoj vietoj fotografavo, prie jo prisistatė rusų sargybinis ir pareiškė, kad fotografuoti negalima ir buvo atėmęs jo foto aparatą. Tačiau, kada šis lietuvis prakalbėjo rusiškai ir paklausė kareivį, ko šis nori, kareivis palaikė jį enkavedistu ir aparatą grąžino.

Čekai pasakojo, kad pirmomis okupacijos dienomis jie buvo nuėmę ar pakeitę kelius rodykles taip, kad rusams kuo daugiau nemalonumo padarytų. Bet dėl to buvę ir nemalonių įvykių. Pvz., Brno mieste rusai tankistai pasigavo vieną bernioką ir prašė jiems nurodyti norimą kryptį. Kai tas atsakė, rusai berniuką vietoj nušovė. Čekai nekenčia visko, kas rusiškai ir uoliai viską naikina. Pvz., Prahoje buvo toks garsus restoranas vardu Moskva. Tai čekai šį pavadinimą pakeitė į Moravija. Viena Prahos aikštė vadinosi "Išvaduotojų

Ir jauniems rūpi lietuviškas prestižas. Linas Regis ir Rimutis Genčius savanoriškai eina į talką lipinti ir platinti reklamą už inž. V. Adamkaus išrinkimą į Sanitarinio Distrikto patikėtinius, Chicagoje. V. Noreikos nuotrauka

REIKIA 50.000 BALSŲ...

(Atkelta iš 1 psl.)

mas. Dažnai žmonės sumaišo SD funkcijas, joms priskirdami ir šiukšlių surinkimą. Tai yra miesto Sanitarijos dep-to žinioje, visai kitos įstaigos. Pagal Illinois valstybės įstatymus SD yra tituluojamas kaip sveikatos apsaugos departamentas, o jo administratorius įstaigos siekia arti bilijono dolerių vertės. Patikėtinių taryba, į kurią askandidatuojų, yra aukščiausia funkcija tvarkanti šį departamentą. Patikėtiniams taip pat priklauso projektavimas, planavimas ir įstatymų vykdymo prižiūrėjimas.

-- Tokiu būdu, išrinkimo atveju, kuriuo mes pilnai tikime, gertume jūsų kontroliuojamą vandenį. Kokios naudos daugiau lietuviams galėtų tikėtis?

-- Visų pirma moralinės naudos. Lietuvių tautinė grupė gautų pripažinimą amerikiečių politiniuose sluoksniuose. Antra -- per tai pasiektos natūralios pažintys

Aikštė", tai čekai pakeitė šį pavadinimą į "Okupantų Aikštė". Toks pavadinimas išbuvo visą mėnesį, kol rusai susigaudė, kas ten čekiškai parašyta.

Čekai pagrindininkai leidžia kelis pagrindžio laikraščius čekų kalba. Nesenai jie išleido vieną laikraštį rusų kalba, lygiai tokį, kaip Maskvos Pravda, tik jo turinys buvo ištiesai nukreiptas prieš rusus.

Kai mūsų tas lietuvis užkalbino vieną kareivį rusiškai ir pasisakė, kad esąs iš Kanados, tai ruselis nežinojo, kur ta Kanada yra. Jam buvo pasakyta, kad Amerikoje. Tada ruselis apsidžiaugė ir paklausė, ar Amerikoje žmonės kalba ir rusiškai. -ab

joje reikia sumokėti 12,000 dol., už 125 didžiulias reklamas. kurios išstatytos įvairiose Cook County vietose -- 8,000 dol. ir t.t. Kada kiti kandidatai, kaip ir mūsų šis remiami partijų, meta rinkiminei propagandai tūkstančius dolerių, vien savo ir tautinės grupės prestižo vardan negali atsilikti ir inž. Valdas Adamkavičius. Bet kaip matome, pinigų dar mažai tesudėta.

Bet neužmirškime, kad šalia piniginių klausimų svarbiausias reikalas lieka prikabinėti 50 - 60,000 balsuotojų. Atlikę tai, būsim tikri, kad inž. Valdas Adamkus išeis laimėtoju. Kartu su juo ir visa lietuvių tautinė grupė.

Vl. Ramojus

KEISTOS GALIMYBĖS...

(Atkelta iš 1 psl.)

kandidatą. Senate, demokratai, tikriausiai turės daugumą, kur viceprezidentu išrinktų Muskie. Jei tačiau atstovų rūmai negalėtų susitarti, o Muskie būtų išrinktas viceprezidentu, jam atitektų ir prezidento postas.

Jei tačiau Wallace - LeMay 'tiketas' laimėtų antrą vietą, galėtų pasitaikyti, tam tikrom aplinkybėmis susidarius, pavyzdžiui, komunistams pradėjus naują agresiją, kad senatas išrinktų viceprezidentu LeMay, kuriam galėtų atitekti ir prezidento postas.

O jei nei senatas nei atstovų rūmai negalėtų sudaryti niekam daugumos, sekančiu prezidentu turėtų tapti 77 metų atstovų rūmų pirmininkas John McCormick. Jei žinoma, jis būtų perrinktas penktu kartu atstovų rūmų pirmininku. Kadangi Wallace kongrese neturės daug šalininkų, jie greičiausiai bandys padaryti kokią biznį elektorių kolegijoje, bet dar visko gali būti.

JOURNEYMEN DIE MAKERS

Excellent working conditions and fringe benefits.

APPLY IN PERSON

EMPLOYMENT OFFICE

1717 Fort Street

TRENTON, MICH.

Applications accepted Monday through Friday 8 a.m. to 4:30 p.m.

DANA CORP. TRENTON PLANT

An equal opportunity employer (103-106)

PRODUCTION WORKERS

APPLY IN PERSON AT

EMPLOYMENT OFFICE

8A. M. TO 4:30 P. M. MONDAY

THROUGH FRIDAY.

DANA CORP.

1717 Fort Street
TRENTON, MICH.

An equal opportunity employer (103-106)

WANTED WAREHOUSE HELP

FULL TIME POSITIONS.
DAY TIME HOURS.

PART TIME

1 To 5 P. M.

Good starting rate & good working conditions. Company benefits.

Apply

Personnel Department

GILTEX MFG. CO

456 Sackett Pt. Rd.

North Haven, Conn.

MONDAY-FRIDAY

10 A. M.-4 P. M.

An equal opportunity employer (104-105)

Quick

Koks jūsų gydytojo telefono numeris?

...jūsų policijos departamento?

...jūsų gaisrininkų departamento?

Kai jų prireikia, jų reikia greit. Taigi, tuos numerius turėkit užsirašę... viduriniame telefono knygos voko puslapyje. Ten kaip tik jiems padaryta vieta... ir dar daugiau nuolat reikalingų numerių. Naudinga knyga, jūsų telefoninė knyga. Naudokite ją, kiek tik galite.

Ohio Bell

Part of the Nationwide Bell System

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYB MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: (216) 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published Two Times a Week
every Wednesday and Friday

by American Lithuanian Press Radio Ass'n.

VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00. Single copy 15 cents.

Editor Vytautas Gedgaudas.

Business Manager Kazys S. Karpus.

Dirva išsina trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumerata metams \$13.00, pusė metų \$7.00.

Straipsniai, išskyrus vedamuosius, reiškia jų autorių
nuomonę.

Redaktorius Vytautas Gedgaudas.

Reikalų vedėjas Kazys S. Karpus.

CLEVELANDIEČIŲ
SAUJELĖ SUDĖJO
TŪKSTANTĮ...Nepaprasta Dirvos vakaro
talkininkų auka Vilčiams

Nekartą esame girdėję, nekartą dar girdėsimė bendrai visiems metamus priekaištus, jog žmonės šiais laikais tiek surambėję ir užkietėję, jog ima šykštėtis visuomeniniams reikalams numesti net dolerį, nors gyvena keliskart geriau negu prieš keliolika metų. Praėjusį šeštadienį p. K.S. Karpiaus namuose, kuriuos kai kas jau pradeda vadinti Clevelando lietuvių tautiniais namais, susimetusi saujelė clevelandiečių gyvu ir kitus galinčių sujaukinti pavyzdžių aiškiau nei kas kita įrodė, jog toks aplamai metas priekaištas anaipol nelaikytinas visuotinė taisyklė. Kur yra gyvas reikalas, kur dirbančiųjų stengiamasi ir nemežuotai aukojamasi, kur širdis prakalba į širdį, atsiranda ir gera valia, ir duosnumas, ir visuomeninis reikalas stumte pastumiamas pirmyn. Yra žmonių ir gerų ir jautrių, tik mokėkime prie jų prieiti.

Atsitiko labai paprastai, visiškai savaime ir netikėtai. Po gražiai pavykusio šiemetinio Dirvos vakaro Clevelande po kurio rengėjai atidavė Dirvai to vakaro pelną šešis šimtus dolerių, praėjusį šeštadienį susirinko gražiais to parengimo išpūdžiais pasidalinti artimieji to vakaro talkininkai. Jų buvo nedaug, vos keliolika žmonių. Vieni negalėjo atvykti turėdami būti kur kitur, kiti iš kuklumo tardamiesi, kad kitą kartą išitrausią daugiau. Bet žodžiu, čia atvyko pats branduolys, išnešęs didžiąją parengimo darbų dalį.

Besivašinant kukliomis suneštinėmis vaisėmis, trumpu, nuoširdžiu žodžiu šio susiėjimo šeiminkas red. V. Gedgaudas pasidžiaugė, kad sutartinio talkininkų darbu Dirvos skolos galėjo sumažėti šešiais šimtais dolerių. Didiesiems talkininkams ačiū. Žodis priklausė Dirvos leidėjams. Jų vardu kalbėdamas neapsiėjau nepakartojęs dėkingumo. Jeigu leidėjai ėmėsi patvarkymų Dirvos egzistencijai prailginti, jie darė tai šven-

tai tikėdami reikalo pribrėndimu ir savo visuomeninį išpareigojimą vykdydami. Po to K. S. Karpus, aną vakarą negalėjęs būti Clevelande, pastebėjo, jog jis tuo pačiu metu Detroite judinęs detroitieškus. Jeigu ir neparvežęs numatytos tūkstantinės, tai vis dėlto nepalaidojęs tikėjimo, jog detroitieškiečiai vėliau ar anksčiau ją Dirvai sudės.

Po to, kas buvo pasakyta ir išklaudyta, atrodė, nebėra kas bepridėti. Bet čia prasidėjo savaime tai, kas tarytum turėjo įvykti. Viena didžiųjų Dirvos talkininkų p. Bronė Pročkienė, kuriai mes dar skolingi apskritą sumą iš senesnių laikų ir kuri net nė palūkanų nereikalauja, pareiškė duodanti šimtinę grynais, jeigu ir kiti čia esantieji Dirvą per Vilties Draugiją panašiai parems. Jos mostas neliko be atgarsio, ir čia pat mano užrašų knygutėje susidarė sąrašas, o K.S. Karpus rankose laikė dar šiltą tūkstantinę Vilties įnašų Dirvai, čekiais ir grynais. Štai tasai sąrašas:

1) Bronė Pročkienė 100 dol., 2) K. ir Al. Laikūnai 100 dol., 3) J. ir V. Stuogiai 100 dol., 4) A. ir V. Benokraičiai 100 dol., 5) V. Vlasdas Blinstrubas 100 dol., 6) S. ir V. Gedgaudai 100 dol., 7) p. Urbšaitis, Lietuvos kariuomenės kūrėjas-savanoris, dabar pensininkas, 100 dol., 8) Br. ir J. Palukaičiai 100 dol., 9) K.S. Karpus 100 dol., 10) Ign. Stankevičius 25 dol., 11) p.p. A. Vasiliauskai 10 dol. Mūsų tarpe nebuvo ALT S-gos Clevelando skyriaus pirmininko P. J. Nasvyčio. Jis tądien buvo išvykęs iš Clevelando. Bet grįžęs ir sužinojęs, kuo pasibaigė Dirvos vakaro talkininkų susiėjimas, įsijungė į neužbaigtą sąrašą su savo 100 dol. Ir taip saujelė Dirvos talkininkų, ne kartą jai aukojusi, dar dažniau jos išlaikymui savo kantraus darbo nepasigailėjusi, kitoms vietovėms paskatinančiai įrodė, jog bendras reikalas ir visuomeninis darbas, jeigu tik iš jo plaukia tikėjimas ir pa-

'Lietuvos Respublikos' 55-sis Seimas

(Pradžia Nr.103)

Kai sakau SLA Seimą buvus prologu eilėj didesnių bendrinių įvykių šiais metais, tai, be abejo, reikia tarti keletą žodžių apie to Seimo posėdžius, arba, kaip jie šiame Seime oficialiai vadinosi -- Seimo priešpietinės ir popietinės sesijos.

Seimas buvo pradėtas iškilmingu Lietuvos laisvės paskelbimo minėjimu. Pirmiausia, skautai įnešė Amerikos ir Lietuvos vėliavas, buvo sugiedoti abiejų kraštų himnai, po to perskaitytas 1918 m. vasario 16 d. didysis Nutarimas Vilniuje ir tada tarė žodį nepriklausomos Lietuvos generaliniskonsulas dr. Petras Daužvardis.

Pati minėjimo įžanga ne tik gerai sudėta bet ir atlikta sklandžiai. Generalinio konsulo kalba buvo neilga bet gi kondenuosta, su nauju Lietuvos laisvės klausimo piūviu, taigi, buvo originali ir įdomi.

Tačiau man krito dėmesin, kaip įdomiausias dalykas, paties Vasario 16-tos Nutarimo skaitymas, išakmus turinio gyvas prisiminimas, šio Nutarimo signatarų paeiliui prisiminimas. Kai šiais metais minim 50-ties metų sukaktinį nepriklausomos Lietuvos paskelbimo, tai šiuo metu vienintėlis sukaktivininkas bėra anas didysis Vilniaus Nutarimas. O ar kuris kitas kur nors buvęs lietuvių iškilmingas susirinkimas, sąskrydis, ar suvažiavimas susigriebė to didžiojo Nutarimo turinį ir signatarus išakmiai prisiminti?

Po to sekė 'Legenda apie Nežinomą Kareivį' prisiminimas, kad 'Yra šalis, kur upės teka' ir pagaliau, tai, kas pagal Vincą Kudirką buvo, yra ir visada bus 'Gražu, gražiau, gražiausia'. Tai geros skaitytojos Zitės Visockienės buvo perduota klausytojams su gausiu jos pačios sielos indėliu, geru mokėjimu, Seimą žodžiais užvaldyt ir palikt gerą toną vėliau sekusiems Seimo grynai organizaciniam darbams.

Kaip jau buvau sakęs, Seimo delegatų buvo 112 ir jų didžioji dauguma buvo, taip vadinami 'senieji ateiviai'. Jų dauguma savo gyvenimo amžiumi buvo lyg tie amerikinių miestų dan-

sitikėjimas, gali susilaukti ir tikrai susilaukia protarpiais net neįtikėtinos paramos.

Ne pertekliu gyvenančių ir ne pasakiškai uždirbančių clevelandiečių būrelis savo atliko. Mes jiems daugiau nei galime būti dėkingi, nes jų jautrumas negali nepaveikti kitų. Dirvos rėmėjų ir draugų niekada nebus per daug, nesvarbu, kur jie begyventų: Clevelande, Chicagoje, Detroite, Philadelphijoje, New Yorke, Los Angeles, Bostone ar bet kur kitur.

Aleksas Laikūnas

A. DIRŽYS

goraižiai. Jie buvo ir tikrieji Seimo valdytojai, stiebesys iš savo vietų pareikšt savo nuomonę, savo supratimą kiekvienu iškilusiu Seime klausimu. Jie sprendimus ir lėmė.

Kita Seimo sudėties dalis -- mažuma -- buvo ateiviai po II pasaulinio karo, vienas kitas jau čia gimęs jaunesnės kartos atstovas, kai kurie jų reikšėsi taip pat susidomėjimu Susivienijimo reikalais ir visu jo gyvenimu. Toji didžiuma ir mažuma sudarė Seimo įvairumą nuomonių ir supratimų skirtumuose, dalykų vertinimuose ir, stebint tai, galima buvo matyti didžiosios ir mažumos skirtingą grupinį mentalitetą. Ne be to, po tuo skirtingu mentalitetu glūdėjo tam tikras abejingumas mažumos didžiūmai, ir stipri atida didžiosios su nepasitikėjimu mažumai.

Šitie du mentalitetai matomi Seime, gerai lyginti ir sekmingai apvaldyti pirmininkavusio paties Susivienijimo prezidento P. Dargio, egzistuoja ir kasdieniame kuopų, apskričių ir viso Susivienijimo gyvenime.

Tuo tarpu abiem grupėm -- didžiūmai ir mažumai, seniems ir naujiems -- virš jų galvų yra pakibęs bendras Susivienijimo reikalas, tai didint 'Lietuvos Respublikos' narių prieauglį, kad narių išmirimai visada būtų mažuma, o prieauglis didžiuma. Tai bendras reikalas, kuris turėtų būti sprendžiamas išmintingai, juoba tik tuo keliu galima gėbėti padėti. Susivienijimo narių prieauglis -- yra Pildomosios Tarybos pagrindinis rūpestis, kuriuo užkrėsti turėtų jei jau ne visus, tai bent didžiąją Susivienijimo narių.

Šiais metais, dar gerokai prieš Seimą, vykdam rinkimus ir statant kandidatus kuopose į Pildomąją Tarybą, t.y. į patį vyriausį vykdančią visus Susivienijimo darbus organą, pasirodė kai kuriose kuopose naujovė -- kai kurių asmenų susitarimas įsteigt 'veikėjų komitetą' ir paskelbt savąjį kandidatų sąrašą.

Tas naujasis sąrašas rinkimų nelaimėjo, Pildomoji Taryba, balsų pergale, liko ta pati, kuri buvo ligi šiol, tačiau 'veikėjų komitetas' neišsiskirstė, o prieš pat Seimą išleido atskirą leidinį 'Laiko žodį', iš kurio aiškiai matyti 'veikėjų komiteto' kovingos nuotaikos, jų skelbiamas ugningas pasiryžimas net kovot ir jų tvirtas užtikrinimas jų pačių žodžiais: "paskutinį mūsų laimėsime mes!"

Tas leidinys pasirodė ir Seime, ne vieno delegato rankose ir iš to galima spręsti, kad tas 'veikėjų komitetas' matyt tikėjosi, jei ne pilno, tai bent nors dalinio svarbaus laimėjimo jau ir šiame seime.

Na, ir laimėjo!

Laimėjo rezoliuciją, kuria buvo pasmerktas visas 'veikėjų komiteto' begėdiškas darbas, buvo pasmerktas to komiteto leidinys 'Laiko Žodis', o be to, Seimas suteikė įgaliojimus Pildomajai Tarybai imtis leigalių priemonių prieš asmenis, nuodijančius ir ardančius Susivienijimo gyvenimo rimtį.

Man, esančiam jau beveik 10 metų Susivienijimo nariu, tačiau dalyvavusiam šiame Seime tik pirmą kartą, visa tai stebint, krito dėmesin, kaip kartais žmonėms susimaišo protas konkrečiai kalbant, kaip susimaišė galvutės viso 'veikėjų komiteto' sąstato ir tų visų asmenų kurių vardu byloja leidinys 'Laiko Žodis'.

Pirmiausia, 'veikėjų komiteto' kaip pastovaus organo, sukūrimas Susivienijimo organizacijoje yra nelegalus darbas pagal SLA Konstituciją. Toks pat nelegalus darbas yra išleidimas leidinio 'Laiko Žodis', kuris ne tik neturi Pildomosios Tarybos aprobačijos, tačiau dargi beveik visas užpildytas arba demagogija, arba tiesioginiu diskreditavimu visos dabar esančios Pildomosios Tarybos ir atskirų P.T. asmenų žeminančiu minėjimu, išjuokimu.

Šiame leidinyje netiesa, lyg raudona gija, eina nuo pradžios iki galo. Naudojami ir piktnaudžiamai Lietuvos Himno žodžiai, lapės gudrumu prisidengiama net idealizmui ir vedamojo straipsnio pavadinimu "Pradedant atsakingą darbą" velnią įvilko į avinėlio kailį.

Veikia 'veikėjų komitetas', tačiau ir šiandien nežinoma, kas tą komitetą sudaro. O vis dėlto pačiame pirmame LŽ puslapyje yra iškisti trys asmenys, trys aiškios pavardės: Jonas Daugėla, Petras Januška ir Vilius Žiogas. Veikėjų komitetas trigubu nusilenkimu, trigubu 'ačiū' dėkoja visiems

(Nukelta į 4 psl.)

Mums rašo

KAS GALI PRIKLAUSYTI
RAMOVĖNAMS?

Dirvoje rugsėjo 25 d. M. Valiukėnas straipsnyje "Ramovėnai dirba" gražiai aprašo ramovėnų ir birutiečių veiklą, bet yra keleta netikslumų ir prasišlenkiama su faktais. Pavyzdžiui, jis rašo, kad "Lietuvių Veteranų Sąjunga 'Ramovė' savo eilėse apjungia lietuvių (atsargos) karininkus (mano pabrūkta) ir turi skyrius Š. Amerikoje ir kituose laisvuose kraštuose".

LVS Ramovė Statutas šitaip nusako kas gali būti sąjungos nariais (pagrąfas 5 - nariai):

Sąjungos nariais gali būti:

a) buvę Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės kariai.

b) lietuviai, tarnavę JAV ir kitų demokratinių valstybių ginkluotose pajėgose.

Ramovėnų sąjunga šio statuto laikosi ir apjungia savo eilėse visus buvusius Nepriklausomos Lietuvos ir vakarų demokratinių kraštų buvusius karius nuo eilinio iki generolo imtinai.

M. Valiukėnas tame pačiame straipsnyje rašo, kad buv. karių šeimų Kunigaikštienės Birutės draugija atkūrė ir išleidžia kariško turinio žurnalą "Karys".

Tikrumoje Kario žurnalą atkūrė ne birutiniškės, o 1950 m. buvęs Neprikl. Lietuvos Kario redaktorius kpt. Simas Urbonas ir 1954 mt. Kario tolimesnį leidimą perdavė LVS Ramovė New Yorko skyriui, kuris iki šiam laikui ir rūpinasi Kario žurnalo leidimu, kas ir pažymėta Kario žurnalo viršelio antrajame puslapyje.

Ramovėnas kpt.
F. Eidimtas

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Jau išėjo iš spaudos

Knyga, kuri jus sudomins nuo
pirmojo puslapio, tai

Giovannino Guareschi

DON CAMILLO ir PEPPONE

nauji nuotyčiai Sovietų Rusijoje

DRAUGAS
DON CAMILLO

Išleido Viltis Kaina \$3.00
Gaunama Dirvoje ir pas platintojus

IŠGANYMŲ TEORIJS

Diskusijos dėl Lietuvos išlaisvinimo problemų, kiek jos rišasi su Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (Vliko) buvimu ir veikla, užtruko jau ilgiau, negu nepriklausomos Lietuvos valstybės gyvavimo laikotarpis. Jos buvo svarstomos ir persvarstomos su aistrų potvyniais ir atoslūgiais. Tai lyg tiesų ir herezijų rungynės, lyg mūsų išganymo maldos. Nenuostabu, nes jos buvo ir liks svarbios kol tikslas nepasiektas. Beveik kiekvienas laisvinimo politikos ir kovingai karšto ar taikingai šalto išeivijos bendravimo su tauta "karo" atvejis čia neišvengiamai atspindi ir paliečia išeivijos politinę organizaciją, jos veiklos uždavinius ir metodus, jos nesibaigiamus persitvarkymus ir šio kias bei to kias reformas.

Diskusijų būta jau nacių okupacijos laikais. Jos padaugėjo ir paastrėjo užsienyje mūsų pavadintais "tremties" metais. Laikui bėgant, jos kartais išsivirdavo į naują ir vėl naują jau iškultų šiaudų kūlimą. Nelengva išvengti išpūdžio, kad ne syki jos darydavos panašios į donkichotišką kovą, kai vienas ar antras riteris šturmuodavo paslaptingą pilį, trokšdamas išvaduoti nekaltą gražuolę, kurią ten kėsinosi nuskriausti pikti banditai, — kol išaiškėdavo, kad tai būta karčiamos, o ne pilies, ir gražuolė ne princesė, o tik nieko dėta smuklės tarnaitė.

Tad šiuo atveju vos vos begalėtum išsisukti nuo humoro ir satyros. Bet kadangi klausimas toks svarbus ir toks šventas, priderėtų valandelei ties juo sustoti su pačia rimčiausia rimtimi ir atsakomybės kupinu tonu.

Tautos atstovybė ir vadovybė

Vaizdo paryškinimui suminėkim dvikategoriskas ir beveik pačias kraštutiniškiausias teorijas, tarp kurių liejosi su įvairiais tarpiniais atšėšeliais mūsų diskusijos nuo 1945 m. ligi dabar.

Viena teorija bus kai kurių juristų ir buvusių nepriklausomos Lietuvos politinių partijų vadų, kuriuos sąlygiškai galėtume laikyti dabar išgalinčia "valstybininkų" srove. Jiems vis dar teberūpi dar kartą ir dar kartą išsiaiškinti ir griežtai nustatyti, kokia yra Vliko teisinė prigimtis.

Tiesą sakant, ta "prigimtis" teoriškai jiems visiškai aiški. Lietuvos valstybė teisiškai tebėra gyva. Kai laikinai nėra sąlygų veikti valstybės suvereniniams organams, tautos valią atstovauja, jos politinę mintį reiškia ir vykdo politinės partijos ar šiaip susidariusios politinės grupės. Jeigu ir joms nėra sąlygų savo krašte normaliai reikštis, tai tuomet pavergtą tautą atstovauja ir jos vardu kalba jų partijų likučiai, pavieniai vadai, elitai. Jie buvo ir šiandien dar gausesniu skaičiumi yra susitelkę Vlike, tatai pareiškę atitinkamomis deklaracijomis ir, jei oficialių pripažinimų dar negavę, tai vis tiek likusiam pasauliui esą žinomi, "kaipo tokie". Egziliinių vyriausybų ir tautinių komitetų precedentai (kaip pvz. gen. de Gaulle prancūzų išlaisvinimo komitetas) leidžia ir Vlikui iširikiuoti į tokio pat rango tarptautinės teisės subjektų eiles.

Visa lietuvių tauta ir išeivija todėl turi jam paklusti, kaip vieninteliui teisėtam tautos valios reiškėjui ir išlaisvinimo kovos vadovui. Ši teorija pradžioje griežtai neigė teisę Lietuvos diplomatinės tarnybos šefui kalbėti tautos ir net valstybės vardu, reikalaujama subordinacijos Vlikui, bet žymiai vėliau sutiko beveik taikingai bendradarbiauti. Tačiau ji kategoriškai nesutiko pripažinti buv. "totalistinio režimo" tęstinumą su prezidento Smetonos skirtu "vadistiniu" egziliiniu ministru pirmininku.

Tik politiškai visuomeninis komitetas

Kita kraštutinė teorija, šiandien gal labiau artimesnė vad. "tautininkų" srovei, su tolygiu griežtumu sakėsi už Lietuvos išlaisvinimą ir už šioms pastangoms ko plačiausius sluoksnius apimančios vieningos vadovybės reikalingumą. Ji teigė, kad ilgai užtrukimoje Lietuvos išsilaisvinimo pynėje reikia pirmiausiai remtis ne praeities politinėmis ar dabarties teisinėmis fikcijomis, bet lietuvių tautos ir tarptautinio gyvenimo tikrove. Ji buvo itin šalta pretenzijoms vadovauti pavergtai tautai, pabrėždama pareigą aktyviau palaikyti jos pagrindžio laisvės kovą. Gi pirmąją teisę reikšti tautos politinę valią ir apsispręsti dėl laisvo rytojaus palikti pačiai okupacijos jungą nėsančiai ir kovojančiai tautai, o ne iš kovos pasitraukusiems.

Ši teorija ypač skirtingai žiūrėjo ir į Vliko "teisinę prigimtį". Kai kurių juristų aiškinimai jai atrodė tokie dirbtiniai, abstraktūs ir fiktyvūs, kad būtų tuščia dėl jų ilgai aiškintis. Grįžus 1944 m. bolševikams į Lietuvą, Vlikas nevadovavo pasipriešinčiai pagrindžio kovai ir žlugo. Užsienyje iš naujo susiorganizavo jau emigrantinis, pabėgėliškas Vlikas, vėlesniam Lietuvos laisvės karui nei vadovavęs, nei jo organizavęs. Jis daugiausia rėmėsi senųjų politinių partijų simbolinėmis liekanomis (ar "užsienio delegatūromis"), kurių Lietuvoje faktiškai nebeliko. Užsienyje jis nebuvo ir negalėjo būti kitų valstybių pripažintas, kaip lietuvių tautos valios išskirtinis vykdytojas. Tokią pat valią, tiksliau norą talkininkauti tautos išlaisvinimui

čia galėjo ir gali reikšti visi sambūriai, visi lietuviai. Vlikas nėra nei tautos, nei išeivijos demokratiškai rinktas organas, o privatinio susitarimo keliu įsteigtas pabėgėlių ir išeivijos visuomeninis komitetas. Neinant karui, nei pagrindžio kovai, kuriai jis vadovautų, jis neturi pagrindo siektis kokios specialios "teisinės prigimties", o yra galiausiai virtęs normalus visuomeninis ir politinis lietuvių išeivijos organas, kuris be abejo galėtų siektis ir rezistencinio organo titulų tiek ir tada, kiek ir kada jis bus pajėgus ir tiksliai supras savo pareigą talkininkauti lietuvių tautinei ir politinei rezistencijai tėvynėje ir užsienyje.

Vietoj teisinės mankštos — savitarpio mūšiai

Tai, kaip minėjau, būtų "kraštutinės teorijos", jas sutraukiant į kelius pagrindinius bruožus. Natūralu, kad dėl tų pažiūrų skirtumų galėjo ir vis galėtų būti diskusijų. Taip pat aišku, kad ar vienas ar kitas pažiūras kas įtikinamiau ir temperamentingiau apgintume ant popierio, Lietuvos politinė, okupacinė ir aneksinė padėtis dėl to labai jau čiamai nepasikeitė ir nepasikeis. Tad jeigu mums dar slypi nors kukliausi politinės išminties likučiai, galėtume dėl to plaukų nesirauti ir toliau sau rami, pozityviai, kartais gal ir vaisingai mankštintis teisinių ir politinių svarstymų bei tyrinėjimų akiračiuose.

Tačiau, kaip jau matėme, ne kiekvienas išeivis yra toks. Po kitų sunkios dienos darbų, užsidaręs savo kambarėlyje, vienas kitas kariauja toliau, šaukia į kovą, nors pats retai į kitą USA valstiją pavažiuodamas. Ir jei tik kas su jo nuomone nesutinka ar bando suabsoliutinti kovos sūkių taktiką ir strategiją blaiviau pakoreguoti, — jis šaukia kad tai baisu, tai anarchija, tai laisvinimo veiksmų likvidavimas, griovyba, kovotojų niekinimas, nusikaltimai, tautos išdavimas, teisinės kultūros smukimas, tarnavimas Maskvai ir jo agitpropui.

Nebūčiau dėl to ilgiau sustojęs, jeigu tai būtų tik vieno žmogaus ar ir poros ritierių smaguriavimai mėnesienos naktį bevaduojant gražuolę princesę užburtoje pilyje nuo baisių piktadurių pasikėsimo. Visuomet turėjom ir turėsime ekscentrikų, ir tai nėra vien britų tautos privilegija. Kartais tat net labai gerai. Prieskarinio Kauno literatūrinis ir visuomeninis gyvenimas būtų buvęs žymiai nuobodesnis be J.A. Herbačiausko, kaip ir karo aviacijos politiniai planavimai ir sklandymai be maj. J. Pyragiaus.

Mūsų atvejis betgi yra rūstis, nes tai nėra tik pavieniai ekscentriškumų sklandymai, bet tokie, kurie nuolat dar randa vietos ir pageidavimo laikraščiuose. O jie pasiekia keletą tūkstančių skaitytojų ir tuo būdu pastoviai "ugdo teisinę kultūrą ir visuomeninę moralę". Aišku, vis surasdami ir teisdami naujus išdavikus.

Ir tai jau yra visiška madness, kaip amerikiečių šnektą pasakytų.

Laisvės Kovų Metais šitokia psichedeliška kruazada ypač pasireiškė dviejuose laikraščiuose, "Laisvojoje Lietuvoje" ir "Naujojoje". Taigi, Chicago garbei, irgi kraštutiniškuose patriotinėse išeivių visuomenės sparnuose — pačiuose dešiniuosiuose ir pačiuose kairiuosiuose, jeigu lietuvių visuomenės tarpan neiškaitytume komunistuojančių.

Ir tais "juridiniiais" bei "teisinės kultūros" argumentais čia tautos vardu reikšėsi maždaug vienas ir tas pats mokslininkas, Petras Stravinskas iš Clevelando, kolegiškai papildydamas savo miesto politinių partijų pirmininkus. Vietomis komponuodamas "satyriškai", vietomis vėl "rimtai", nors skirtumo tarp šių jo žanrų, kaip paprastai, nebuvo galima išmatyti.

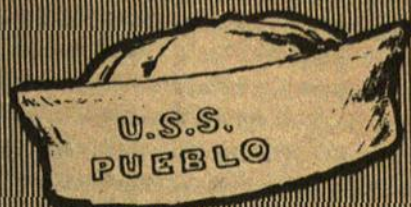
'LIETUVOS RESPUBLIKOS'

55-asis SEIMAS...

(Atkelta iš 3 psl.)
tiems, kurie rinkimuose balsavo už šiuos išvardinamus asmenis. Tada,

nežinant kitų, pagrindy-tiems, kurie rinkimuose balsavo už šiuos išvardinamus asmenis. Tada,

Forgotten Americans

Pueblo laivo jūreiviai laukia ir laukia akcijos iš Johnsono-Humphrey-Vanik administracijos... ir veltui.

Balsavimas už Respublikonų administraciją ir Respublikonų Kongresą suteiks viltį šiems UŽMIRŠTIEMS AMERIKIEČIAMS!

Sponsored by the 22nd District Republican Club, Ronald G. Weirick, Secretary—1891 Oakmount Road, Cleveland, Ohio 44121

RE-ELECT CONGRESSMAN FRANCES P.

BOLTON

22nd DISTRICT

šiais, drąsiaisiais pirmųjų eilių karžomis to mistiškojo 'veikėjų komiteto'. Tada jie yra pilni moraliniai atsakovai už šio komiteto veiksmus, tiek Laiko Žodyje ar kur kitur.

Reikia atkreipti dėmesį, kad šioj slidžioj jungties kompanijoj dalyvauja agronomas Jonas Daugėla, norėjęs šiais metais tapti SLA prezidentu. Ne. Jis buvo ne vien kandidatas į aukščiausią valdžios viršūnę čia, bet šiandien jis yra lietuvių valstiečių liaudininkų S-gos pirmininkas. Tai bent — partijos lyderis!

Tokiu trumpu savo supratimu ir grubiu neapdairumu Jonas Daugėla su savo draugais ne tik nepatarnauja senųjų ir naujųjų ateivių susigyvenimui, SLA interesams bet jis kasė tarp vienų ir kitų gilesnę prarają, sukeldamas senųjų pasipiktinimą, o naujesiems stiprą gėdos pajutimą, nes gi jis — vienas naujųjų ateivių, o be to dar ir mokytas žmogus.

Štai, ką sako, vienas ilgalaikių SLA narių, A. M. Augūnas viename jo laiške savo draugui, kalbėdamas apie 'veikėjų komitetą' ir jo išleistą 'Laiko žodį': "Man labai nepatinka, kad visa tai daroma slapta, nepatinka, kad rodoma spyga kišenėj. Taip, kaip dabar daroma, tai nėra rimtas, o tik insurgen-tiškas darbas. Be rimtų pastangų nieko, vyrai, neatsieksite".

Augūnas sako teisingai ir tenesapnuoja 'veikėjų Komitetą' kad tuo pasirinktu keliu ir pasirinktais veliavne-šiais galėtų laimėti jų svajojamą paskutinį mūšį. To komiteto elgesys yra tikras pavyzdys,

kaip nereikia ir nevalia daryti.

Tuo tarpu, kuo SLA nėra 'Lietuvos Respublika'?

Ji turi savo Konstituciją, turi savo ministrų kabinetą — Pildomąją Tarybą, turi savo Prezidentą ir parlamentą — Seimus. Kai nėra tikrosios, savo žemėj esančios Lietuvos Respublikos, kodėl nepalaikyt tą romantinę, iliuzorinę ir ilgai gyvojančią 'Lietuvos Respubliką' čia, Amerikos ir Kanados žemėse esančią, su tvirtais finansiniais pagrindais, su kilniais tikslais, stojant į ją ir dirbant gera valia, protinai ir vieningai.

HELP WANTED MALE

PANTOGRAPH BURNERS

DO YOU NEED A JOB?
UNITED STATES STEEL
U.S. STEEL SUPPLY DIV.

Offers excellent starting wages and all the best employment benefits too.

New plant
Job satisfaction
Promotional Opportunity

If you have steel handling experience and are 18 years of age or over, apply: Superintendent, U. S. Steel Supply Division, 20601 Beverly Rd., Taylor, Michigan, 313 — 561-6000.

An Equal Opportunity Employer
(104-106)

C & P PRINTING PRESS OPERATORS

We have immediate full time openings for persons with either trade school training or equivalent experience. Excellent starting salary. Incentive program, liberal benefits program, every opportunity for advancement. Please call Mr. Smith, (617) 963-7700, Extension 316 or apply.

Perrin Products Corp.

A Subsidiary of Dyme Industries, Inc.

RANDOLPH INDUSTRIAL PARK
RANDOLPH, MASS.
An Equal Opportunity Employer
(104-106)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMĄ

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

KONTRAVERSINĖ PILIULĖ

Rev. Thomas Malthus 1798 metais matematiškai įrodė, kad žemėje žmonių prieauglis didėja geometrine progresija, tuo tarpu maistopasigaminimas didėja aritmetiškai. Jis nuogastavo, kad ateis žmonijai toks laikas, kad žmonių pasaulyje bus tiek daug, jog juos išmaitinti neužteks maisto. Todėl jis ragino žmones imtis priemonių, kad prieauglį kaip nors kontroliuoti. 1798 metais žmonių prieauglis dar nebuvo toks didelis kaip dabar ir tas klausimas nebuvo toks aktualus. Gi šiais laikais prieauglio reguliavimo problema pasidarė labai aktuali ir neatidėliotina todėl neuostabu, kad spaudoje tuo reikalu turime daug diskusijų. Stebinti žmonių prieauglį, ypač pasakutinių dviejų šimtmečių eigoje, matome fantastišką žmonių augimą. 1850 metais pasaulyje buvo apie 1 bilijonas žmonių. Manoma, kad pirmam bilijonui pasiekti užtruko apie šimtą tūkstančių metų. 1925 metais jau buvo apie du bilijonai, vadinasi, antram bilijonui priaugti užtruko 75 metai. Nuo 1925 iki 1960 metų praejo tik 35 metai, o pasaulyje jau 3 bilijonai žmonių. Jeigu tokia augimo progresija tęsis toliau, tai 1980 metais pasaulyje bus 4 bilijonai, kas reiškia, kad ketvirtam bilijonui priaugti užtektų 20 metų, o penktam — vos 10 metų.

Didelis žmonių prieauglis priklauso nuo įvairių priežasčių, bet svarbiausios yra dvi: sumažėjęs žmonių mirtingumas ir didelis gimimų skaičius. Didelis gimimų skaičius ne tik didina bendrą žmonių prieauglį, bet ypač didina jaunų žmonių, jaunesnių negu 15 metų skaičių. Šitokio amžiaus žmonių grupė nėra produktyvi ir jos išlaikymas vargina krašto ekonomiką. Pinigai, kurie gali būti panaudoti pramonės plėtimui, bei gerbūvio kėlimui būna suvaržomi vaikų išlaikymui, švietimui, socialiniams reikalams, bei mediciniškai priežiūrai. Tokiu būdu atsilikę ir neturtingi kraštai turėdami didelį vaikų skaičių darosi dar neturtingesni, gipsiturintieji kraštai, kuriuose gimimų skaičius yra mažesnis, darosi turtingesni. Kai kurios Pietų Amerikos, Azijos bei Afrikos valstybės turi apie 50% žmonių jaunesnių negu 15 metų. Suspausti, alkani ir blogose sąlygose gyvendami žmonės sudaro gerą sąlygą įvairiems neramumams, revoliucijoms bei karams. Suprantama, kad toks nekontroliuojamas prieauglio plitimas sudaro pavojų ne tik paskirų valstybių, bet ir viso pasaulio socialinei santvarkai. Daugelio valstybių politikai bei so-

DR. D. DEGESYS

ciologai bando šį klausimą spręsti valstybiniu mastu. Tokiam sprendimui priešinasi paskiri žmonės, bei kai kurių religijų organizuotos grupės. Bet žmonių prieauglio problema yra prieš mūsų akis, ar joms patinka ar nepatinka ir ji turi būti sprendžiama blaivių protu, o ne jausmais. Jos sprendimui yra dvi galimybės: arba padidinti žmonių mirtingumą arba sumažinti gimimų skaičių. Sveikai galvojant niekas nenorėtų kelti mirimų skaičiaus, todėl pasilieka tik viena galimybė, būtent, reguliuoti gimstančių prieauglį.

Gimimas reguliuoti yra įvairių metodų, bet praktiškiausias, tai tablečių, apsaugojančių nuo pastojimo, vartojimas. Tablečių yra įvairių rūšių, bet jos visos labai panašios savo chemine sudėtimi. Kiekviena iš jų turi didesnę arba mažesnę kiekį moteriškų hormonų. Kad geriau suprastumėm tą tablečių veikimą, mums reikia susipažinti su moters fiziologiniu ciklu.

Kiekviena sveika moteris maždaug nuo 15 iki 45 metų turi mėnesinį ciklą, mėnesinėmis vadinamą. Tarpas tarp mėnesinių yra apie 28 dienas, bet jis gali būti trumpesnis arba ilgesnis. Šis mėnesinis ciklas yra reguliuojamas moteriškų hormonų, vadinamų estrogenų ir progesteronų. Šių hormonų įtakoje, moters kiaušidėje (ovariume) susiformuoja kiaušinėlis ir apie 14-tą po mėnesinių dieną jis išsiriti iš ovariumo ir per specialius takus (Fallopian tubes) patenka į gimdą, kur jis apvaisintas pradeda augti, gi jam neapsivaisinus būna pašalintas iš gimdos.

Darant eksperimentus su gyvuliais, buvo pastebėta, kad gyvuliai nepastodavo, jeigu jie būdavo maitinami sintetiniu būdu pagamintais progesterono arba estrogeno junginiais. (Sintetiniai hormonų junginiai būna veiklūs juos imant per burną, tuo tarpu natūralūs hormonai veikia tik juos suleidus injek-

cijomis.) Taip pat buvo pastebėta, kad progesterono veikimas būdavo geresnis pridėjus mažą kiekį estrogeno. Išbandžius šiuos hormonus su gyvuliais ir įsitikinus, kad nėra kenksmingi, jie buvo pradėti vartoti žmonių tarpe. Kadangi tabletės susideda iš tokių hormonų, kurie randasi natūraliai moters kūne, todėl atrodo, kad jie neturėtų būti kenksmingi vartojant net ilgesnį laiką.

Tikslus šių tablečių veikimas dar nėra nustatytas, bet manoma, kad jų įtakoje moters kiaušinėlis neišsiriti iš ovariumo ir todėl jis nebūna apvaisinamas. Vartojant tabletes, kai kurios moterys gauna mažus negalavimus, kaip skrandžio pykimą, galvos skaudėjimą, arba blogą nuotaiką bei nervotumą. Daugumoje šie negalavimai praeina pakeitus tablečių rūšį. Iš 5 tūkstančių moterų vieno tyrimo atveju tik 94 negalėjo jų vartoti dėl anksčiau išvardintų negalavimų.

Spaudoje matome pastabas, kad vartojant pastojimą kontroliuojančias tabletes, kai kurios moterys gauna kraujo indų trombozus. Tokių atsitikimų būna, tačiau kartais sunku nustatyti nuo ko jie atsiranda, nes stebėjimai rodo, kad iš 1 milijono moterų, neimančių jokių vaistų, per metus laiko apie 49 suserga kraujo indų trombozu. Imant šias tabletes susirgimų būna 7 kart daugiau. Todėl moterys, kurios praeityje yra turėjusios kraujo indų trombozus, šių tablečių neturi imti. Reikia paminėti, kad jos yra vartojamos ir kitiems tikslams, pavyzdžiui kai kurių moteriškų ligų gydymui, bei sutrikusių mėnesinių reguliavimui. Kadangi minėtos tabletės dar yra bandymo stadijoje, todėl jos turi būti vartojamos tik su gydytojo žinia. Kai kuriais atvejais jų imti negalima. Gi tuos atvejus gydytojai nustato tyrimo metu.

Tablečių ėmimas nėra idealus metodas žmonių prieaugliui kontroliuoti, nors jis ir yra 99% patikimas. Jų vartojimas turi būti reguliarus, gi kai kurios moterys už-

Lietuvių tautos kilmės beiškant (14)

PERKŪNO TAUTOS ANTSPAUDAS

Č. GEDGAUDAS
SANTA MONICA, Calif.

bai reikia, kad įtikinti mūsų kartais gana abejingus skaitytojus, jog

duoda tiek karčių pipirų doris ir įstatymų lauro žytojams, jog šurpas apima kiekvieną patvirtėlių Pareiny. Liaudų tauta vėl įstatoma į drausmin

Pagal Demircioglą, Dievo Perkūno tautos gyvenvietės tiesia linija kerta anuometinį pasaulį nuo Persų įlankos, per Anatoliją, Dunojaus-Reino vieškelį iki Skotijos. Pridėkim šiame žemėlapyje nepažymėtą statulėlę, rastą Sernuose, kuri parodo Gintaro kelyje buvus kitą tos pat tautos šaką.

mūsų atletuvinimai nėra vėjais paremti. Tas milžinas vienok neapsiėjo be rūpesčių: gaudai, susiorganizavę didelę masę, bandė ir naujose vietose Sikambrus pasiekti ir priveikti. Bet čia išsipildė Šv. Akirūnės pranašystė: kaimyninės tautos, atmindamos savo senos giminystės ryšius (tai yra keliose dokumentuose vietose pabrėžta), palaiko Sikambrus. Sudaroma 5 tautų Sąjunga, klestėjusi kelis šimtmečius: Sėsnos, (Saksai arba Sen-Prūsiai), Pauringiai (Reino aukštupyje) Tautonys ant Maino raktinės perėjos, Rugijos krašto Varuliai (dabartinis Meklemburgas ir Brandenburgas) ir Sikambrai-Liaudai (dabartinė Belgija). Sąjunginės jėgos siekia 260 vėliavų. Gaudai atmušami, nors Tauringių karalius Gerinija žūna kovoj.

Ateina taikos ir pergalės laikai. 298 m. sostan įkopus Gaudenius linksminasi ir įsitaiso didžiausi haremai, nei kiek neblogesni už garsumą Nebukadnesaro. Įvyksta nepaprastas dalykas: sukvietas nepaprastas visų Liaudų bajorų Seimas nuvainikuoja karalių ir jo vieton pasodina moralės griežtą saugotoją Baisoni Didį, jo brolių, kuris buvo Kriviu — Krivaičiu. Šis

miršta tabletės paimti. Nereguliariai imant šios tabletės neapsaugo nuo neštumo. Šioj srityje ir toliau daromi tyrimai ir manoma, kad neužilgo bus surasta tokia tabletė, kurią galės vartoti ne tik moterys, bet ir vyrai ir kurios efektingumas tęsis apie 6 mėnesius.

gos valstybės vėžes. Pagal skribą Gimardaugą tas bailsus bet teisingas valdovas, pasenęs karaliumi paskyrė savo sūnų Liaudamari o pats, įžengęs Perkūno šventyklon, išnykęs iš akių, nes "buves pusdievis ir didžiai šventas burtininkas". Pastebėkim jog šventumo sąvoka nieko bendro neturi su Senu Testamentu, kuris težino tik patriarchus, pranašus bei angelus (Seraphim). Naujasis įstatymas gi tituluoja dvasiškius rabbi — mokytojus, arba tikybos skleidėjus — apaštalais. Krikščionybė perėmė mūsų arijų tikybos netik aprėdus, apeigas, dogmas, bet ir "techniškus išsireiškimus". Šventoji žemė, šventa duonelė, šventoji bitelė yra arijų sielos gelmės išraiška.

(Nukelta į 6 psl.)

Perkūnas laiko kairėje sauja žaibų, dešinėje klij — griaustinį. Pagal popiežių Pijų III 1464 Kamandulių vienuolis Jeremijas aptikęs Lietuvoj didžiulį klij, kurį žmonės garbino kaip dievo paliktą šventenybę. Perkūnas — Tešubas — Taučiuvis ginkluotas dar Varingiams būdingu kardu, kokių mūsų pilkaičiuose daug pririnkta.

PLANINGAS TAUPYMAS

4^{3/4}%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

5%

Mokamas už vieno metų taupymo laktus nuo išdavimo datos. (\$5,000.00 ar daugiau, įdedant po \$500.00)

5^{1/4}%

Mokamas už vieno metų taupymo laktus nuo išdavimo datos. (\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

PERKŪNO TAUTOS ANTSPAUDAS...

(Atkelta iš 5 psl.)

Karalius Margeris 196-168 m. buvo igudęs astronomijos ir kituose moksluose, jis dainiams liepdavęs dainuoti senus tautos žygdarbius. Jo viešpatavimo metu, sako kronika, Hanibalas buvo Scipiaus nugalėtas ir pabėgo pas Bitinijos karalių Prūsą.

Mardaugis ar Mindaugis 121 m. surinkęs visasajunginę Vyties tulką iš 220 vėliavų nužygiuoja iki Ravenos. Tokių žygių buvo ir vėliau. Pažvelkim dar kartą žemėlapyje: Perkūno tautos atsilankymai Tešubo statulėlių paliūdyti. Liaudų Taučiūvių gallai ėmė vadinti Tautaičiu (Teutates); aišku, to Hetitų vardo jie patys nebūtų sugalvoję.

Varingis 37 m. įamžina 5 tautų sąjungą sidabro plokštėse. Nuo to laiko romėnų scribai vartoja jai pavadinti bendrą "Germanų" žodį, arba mūsiškią Varumony Varingiai. Tą paskutinę lytį žmonės su "lautverschiebung'u" išvertė į Frankus. Bet ilgai jiems nevyko primesti savo tarmi: Tabula Peutingeriana duoda juokingą tų Frankų "atlietuvintą" variantą pažymint jų gyvenvietes: "qui et Pranci". Kas gi galėjo taip ištarti? Tik ne romėnų generalas. Jo kalboj flaisvai vartojama. Ar nebus čia anoniminio pareinio Liaudo darbelis, tarnavusio Eiduvio - žvalgu? Jisai surado jau prieš 1000 metų mūsų dabar nukaltą Prancūzo lytį!

Margerio 32 po Kr. laikais imperatorius Klaudijus surengia ekspediciją Anglijon ir grįžęs smarkiai sumuša Liaudus. Liaudamari 50 po Kr. nuolat kariauja su Gallais ir Roma. Jam nepavyksta sugriauti romėnų pastatytos Mainyčioj (Mainz) tvirtovės, kur šakojasi Dunojaus ir Rodano keliai. Rikimario laiku 79 m.

po Kr. užtinkame kronikoj nepaprastos svarbos žinią: Rikimaris išvijęs gudus iš Saksonijos (taigi Sarmatijos rubežius buvo pasistūmę ties toli), pasiunčia savo sūnų Sūnonį (pastebėkite vardą) su 43 vėliavomis į Saksų-Sėsnų (Sen-prūsių) krašto ribas: Rytuose jie rubežiuojasi su Sarmatais, pietuose su Bohemijos slavais, pietvakariuose su Vokietij (daugiskaitoje) valstybėmis, o šiaurėje su Frizais, Danais bei Eiščiais.

Sūnonis įkuria sostinę - tvirtovę nuo gudų apsiginti: Frankfurtą ant Oderio. Varingių brastai, kuri atitinka kita Varingių brastai ant Maino upės. Krivių - Krivaitis Rutingius tą žinią užrašęs parodo mūsų praeities tikrovę vokiečių - švabų tais laikais Baltijos ir Šiaurės jūrų pakraščiuose nebuvo, - jie tuo savo "Gebirguse" Saksonija - Sen-prūsiai tęsėsi ilgu siauru ruožu nuo Reino ligi Oderio o per vidurį buvo drauginga sąjunginė Varulų -Rugių tauta su sostine Varulynu-Berlynu.

(Bus daugiau)

CHICAGO

"MARGUTIS" NUOSAVOJ STUDIJOS

Prieš keletą mėnesių Lietuvių Radijo valandėlės raštinė persikėlė į naujas patalpas (2422 West Marquette Rd., Chicago, Illinois 60629). Naujoji "Margučio" būveinė baigiama stilingai įrengti ir, svarbiausia, joje įrengiama nuosava studija, iš kurios ir bus transliuojama "Margučio" programos.

Margučio vykd. direktoriumi yra Valdas Adamkus, šiuo metu pasinėjęs rinkiminėje akcijoje, kaip kandidatas į Chicago Sanit. District patikėtinius. Margučio studijos vedėjas - Petras Petrutis, kuris drauge yra ir programų vedėjas. Jo talkininkai: Eglė Vilu-

tiene ir Romas Sakodelskis. Margučio skelbimų vedėjas - Matas Naujokas.

Greitu laiku numatomas oficialus Margučio radijo studijos atidarymas.

(m. v.)

TIK VISŲ PARAMA IŠLAIKYS LIETUVIŲ PRESTIŽĄ!

Reikia laimėti virš milijono amerikiečių balsų, kad inž. V. Adamkus laimėtų rinkimus. Be didelių išlaidų pasiekti balsuotojus neįmanoma. Parodykite lietuvišką galią - paremkime Adamkaus rinkiminę akciją savo nuoširdžia, išgalima auka. Būkime vieningi, kai liečiamas lietuvių garbės reikalas. Prašom pasiųsti savo paramą šiuo adresu: V. V. Adamkui Remti Komitetas, c/o Margutis, 2422 W. 67 St., Chicago, Illinois 60629 (telef. GR 6-2242).

Adamkui Remti Komitetas (Sk.)

RUDENS BALIUS

ALT S-gos Chicago skyrius spalio 26 d., šeštadienį, Balio Pakšto salėje rengia tradicinį Rudens Balių su įdomia programa. Chicago lietuvių visuomenė kviečiama atsilankyti ir maloniai praleisti vakarą.

• Janina ir Juozas Daunorai, dideli Dirvos bičiuliai Chicagoje, šiemetines savo trijų savičių atostogas praleido Floridoje. Namų grįžo pailsėję ir atsigavę.

• Ramunė Jurkūnaitė, baigusi Loyola universitetą Chicagoje ir praeitus mokslus praleidusi Europoje, daugiausia Vienoje, kur studijavo vokiečių ir prancūzų kalbas ir literatūrą,

Pabaltiečių olimpiados dalyviai išsiriakė paradi. Dešiniame sparne lietuviai sportininkai iš Toronto ir Clevelando. Pirmasis vietas laimėjo lietuviai: R. Jokubaitytė 400 metrų bėgime, J. Jūras 3000 metrų bėgime ir R. Petronytė šuolyje aukšt.

šiais mokslo metais įsiregistravo į California State universitetą, Los Angeles, ir gilina studijas psichologijoje, ruošdamasi magistrų laipsniui.

R. Jurkūnaitė, gyvendama Chicagoje aktyviai dalyvavo Korp! Neo-Lithuania, o taip pat gražiai reiškėsi kaip aktorė ir grožinio žodžio menininkė Antrojo Kaimo grupėje ir kt.

• Lietuvių Operos didysis-tradicinis balius, kaip kas metai, taip ir šiais yra Chicago lietuvių susidomėjimo centre.

Jis rengiamas spalio 19 d. Sheraton viešbutyje, puošnioje Grand Ballroom salėje. Gros vienas iš geriausių Chicago orkestrų ir bus įdomi meninė programa. Kiekvienais metais visi stalai būdavo išparduodami ir dabar tikimasi susilaukti daug svečių.

Kaip į operos pastatymus suvažiuoja daug lietuvių ir iš kitų, tolimesnių vietovių, taip pat ir į šį balių daug stalių užsakė "užsieniečiai".

Dalyvaudami šiame baliuje, kartu paremsime ir Lietuvių Operos pasiryžimą

pastatyti lietuvišką operą "Dana", kurios premjerai jau pradėta ruošti (Sk.)

• Lietuvių šv. Kazimiero kapinėms Chicagoje, po ilgo protestavimo, kardinolas Cody sutiko gražinti žodį "Lithuanian". Dabar kapinės oficialiai bus vadinamos "Saint Casimir Lithuanian Cemetery".

M/F

HUSBAND & WIFE. No children light custodial work. Small office & hall. Small monthly salary, plus 3 room & bath apt. Stove, Refrigerator, Auto. Washer & utilities. Ref. Req. Must speak english. Write: Cleveland Food Dealers, 4204 Detroit Ave., Cleveland, Ohio. (216) 961-4836. 10 to 2PM for appointment. (104-105)

COOK

Plain for family or six. No laundry or cleaning - some baby sitting. Lovely room & bath - live in 5 days. Over 35. salary \$75.00 per week - 216 - 932-0040 or 216 - 382-3438. (104-107)

Skaityk ir platink DIRVĄ

LAIMĖ JŪSŲ RANKOSE!

JOSŲ LAIMINGOJI DIENA YRA LAPKRIČIO 17

TĄ DIENĄ JŪS LAIMĖSITE:

AUTOMOBILĮ — 1968 m. (naują)

SPALVOTĄ TELEVIZIJĄ,

RADIJO ir FILMINĮ APARATĄ.

Laiminguosius bilietus galima įsigyti: Dirvoje, Margutyje, kiekviename mieste pas Tautinės Sąjungos narius ir pas dovanų skirstymo vykdytojus L. S. T. Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdybos narius: Algį Modestavičių — 6456 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629 ir B. Kasakaitį — 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629.

Bilietai platintojai prašomi už parduotus bilietus atsiskaityti iki lapkričio 5 d.

Bilietai kaina: knygelėje šeši bilietai — \$5.00, parduodant pavieniui bilietas, doleris už bilietą.

Visos organizacijos platinančios bilietus gauna 40% nuo parduotos bilieto sumos.

Taigi, kas bilietą turės — pats laimės ir kitam padės.

L. S. T. Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba

NAUJOS, ĮDOMIOS KNYGOS!!! UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

Giovannino Guareschi — DRAUGAS DON CAMILLO	\$3.00
Pr. Imsrys — TĖVIŠKĖLĖ AŠ REGIU	\$1.00
A. Nendrė — AIDAS TARP DANGORAIZIŲ	\$5.00
P. Jurkus — ANT VILNELĖS TILTO	\$2.50
V. Kavolis — NUŽEMINTŲJŲ GENERACIJA	\$2.00
Alė Rūta — PRISIMINIMAS (romanas)	\$2.50
M. Vaitkus — NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULĖJ II DALIS	\$2.50
A. Merkelis — SMETONA — Monografija	\$12.00
V. Šliogeris — A. SMETONA — ŽMOGUS IR VALSTYBININKAS	\$2.00
O. J. C. Norem — TIMELESS LITHUANIA	\$4.00
B. Armonienė — PALIK AŠARAS MASKVOJE	\$3.00
H. Didžiulytė-Mošinskienė — OŠIANČIOS PUŠYS	\$2.50
V. Volertas — ŠAMOKSLAS — premijuotas romanas	\$3.50
A. Baronas — PAVASARIO LIETUS — romanas	\$2.50
St. Yla — MODERNI MERGAITĖ	\$4.00
Vytė Nemunėlis — MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$3.00
Gr. Šimukonienė — SU DAINA — Lietuviškų dainų rinkinys	\$2.00
J. Budrys — KONTRŽVALGYBA LIETUVOJ	\$2.50
Pr. Alšėnas — MARTYNAS JANKUS	\$4.00
R. Skipitis — NEPRIKLAUSOMA LIETUVA	\$7.00
Dagys — SKULPTŪRŲ IR PAVEIKSLŲ REPRODUKCIJOS (anglų k. ir parašais)	\$6.00
A. Vaičiulaitis — GLUOSNIŲ DAINA — PDAVIMAI	\$2.50
J. Mekas — PAVIENIAI ŽODŽIAI — POEZIJA	\$4.00
A. ŠKĖMOS RASTAI I tomas	\$6.00

Visa eilė kitų poezijos, beletristikos ir prisiminimų knygų.

Teiraukitės Dirvoje Jums reikalingų knygų ir plokštelių reikalui.

Užsakant knygas, prie kainos prašome prijungti 25 c. pašto išlaidoms.

Rašykite:

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

Dalis Žaibo klubo sportininkų, dalyvavusių pabaltiečių sporto olimpiadoje su laimėta pereinančiąja taure, kuri lieka Žaibo globoje iki ateinančių metų varžybų. Dešinėje klubo vadovas A. Bielskus. J. Garlos nuotrauka

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U.S. Department of Justice
COSMOS PARCEL EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pakeičiamųjų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

Priimami užsakymai automobilių, šaldytuvų, televizijos aparatų ir t.t.

KREIPKITE į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

BALTIC STORES LTD.,

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2. SHO 8734.

Su malonumu priimame užsakymus, kuriuos pats siuntėjas pasirenka iš kainoraščio arba užsako kas jam patinka. Taip pat, persiunčiame ir jūsų pačių supirktus siuntinius.

Mūsų sąskaitos duoda teisę į Income Tax sumažinimą, jei siuntiniai yra siunčiami šeimai.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Čiurlionio Ansamblis, visuotiniame susirinkime š. m. rugsėjo 22 d. išrinko naują valdybą, kuri pareigomis pasiskirstė sekančiai: Raimondas Butkus — pirmininkas, Vladas Plečkaitis — vicepirmininkas, Pranas Mašiotas — namų administratorius, Saulius Abraitis — išdininkas, Irena Navickaitė — sekretorė ir Romas Zylė — ūkio vedėjas.

Namų išnuomavimo reikalų prašome kreiptis į Praną Mašiotę, telefonu — 321-4558.

• Sol. Baras, pianistas A. Kuprevičius ir smuikininkė E. Kuprevičiūtė — Bergienė išpildys koncerto programą spalio 26 d. Clevelando Muzikos Instituto salėje. Koncertą rengia Jungtinis Finansų Komitetas Clevelando skyrius ir pelnas skiriamas vajui.

• Danutė Penkauskaitė ateinanti šeštadienį, spalio 19 d., 12 val. Christ The King Church, 1862 Noble Rd., susituokia su Stephen J. Sillar III. Ji yra Vilties šimtininkų Aldonos ir Prano Penkauskų dukra, spėjusi pasireikšti savo dailininkės talentu, prieš kurį laiką Dirvos patalpose išstačiusi rinkinį savo tapybos kūrinių, kurių vieną dovanojo Dirvai.

• Dail. Rasa Unguraitytė-Valaitienė pradėjo tęsti studijas toliau, Clevelando Meno Institute.

• Inž. Aleksas Traška praėjusią savaitę praleido Clevelande, kur jis kaip ekspertas prižiūrėjo Clevelando Transito Sistemos įrengimų pertvarkymą jos pagrindinėje Windermere stotyje. Pažymėtina, kad prieš keleris metus įvykdytas CTS riedmenų sumoderninimas buvo didžiąja dalimi inž. Alekso Traškos suprojektuotas. Inž. A. Traška su

Aukuro ansamblio kanklių orkestras su vadove Ona Mikulskiene šį šeštadienį spalio 19 d. išpildys meninę programą Lithuanian Village bendrovės metiniame vakare-baliuje, kuris įvyks Lietuvių salėje, V. Plodžinsko nuotrauka

šeima gyvena Chicagoje, daug metų prenumeruoja ir visomis progomis remia Dirvą.

RESPUBLIKONŲ KANDIDATUS REMIA PATYS DIDIEJI

Keturi respublikonų kandidatai į kongresą ir senatą vajeus talkininkais gavo pačius didžiuosius respublikonų vadus.

Spalio 24 d. kalbės New Yorko miesto burmistras John V. Lindsay respublikonų partijos fondo vajuje: Sheraton-Cleveland viešbutyje, kur rengiama vakarienė po \$100 asmeniui.

Spalio 29 d., New Yorko valstijos gubernatorius Rockefeller dalyvaus parėmimui 22-ro kongresinio kandidatės Frances P. Bolton jos išrinkimui į Kongresą.

Spalio 31 d. atvyks Illinois senatorius Percy talkai išrinkimui William R. Saxbe į Senatą prieš demokratą Gilligan.

Didelis priėmimas rengiamas Nixonui didžiojoje miesto auditorijoje trečiądienį, spalio 30 d., pradžia 6:30 val. vakare.

20-me kongresiniame distrikte kandidatų yra demokratas, nuo 1942 lietuvių remiamas, atviras kovotojas prieš Sovietų agresiją, Michael A. Feighan.

PRIDĖKIT REIKIAMUS PAŠTO ŽENKLUS

Artėjant metų galo šventėms paštas išleido įspėjamą sveikinimų siuntėjams, kad neužtenka 5 centų ženklo ant neužlipdytų sveikinimo laiškų, reikia lipdyti pilnai 6 centus ant kalėdinių ir kitokių sveikinimų; pridėjus tik 5 centų pašto ženklą, paštas išrinks po 1 centą iš tų, kurie jūsų laiškus gaus.

• Ohio valstijoje kilo sumanymas paliuosuoti nuo mokesčių senus, sulaukusius 65 metų amžiaus, na-

mų savininkus, kurie turi menkesnius namus ir juose patys gyvena. Tas judėjimas vyksta visoje valstijoje, kurio sumanytoju ir vykdytoju pirmininku yra žinomas clevelandietis apskrities auditorius Ralph J. Perk.

Lapkričio 5-tos balsavimuose tas vadinamas Homestead Act bus pavestas balsuotojams priimti ar atmesti, kaip Issue Two.

Ralph J. Perk buvo to sumanymo iniciatorius, tad Ohio gubernatorius Rhodes paskyrė jį Homestead Akto pirmininku. Jo vadovaujama organizacija stengiasi gauti tam sumanymui pritarimą iš įvairių viešų organizacijų, ir tik lapkričio 5 d. tą aktą nubalsavus jis įsigaliojotų, senamėčiai namų savininkai turėtų labai naudingą palengvinimą. Tą sumanymą remia respublikonai ir demokratai.

• Roger Wagner choras spalio 20, sekmadienį, 3 v. p. koncertuos Clevelande, Music Hall.

Choras, kuris su koncertais lanko Ameriką nuo Atlanto iki Pacifiko, yra vienas geriausių pasaulyje ir repertuare turi Bacho ir Brahms'o, o taip pat kompozitorių Leonardo Bernstein'o ir Randall Thompson kūrinius. Su chorą dainuoja sopranas Maryl Horne, pasaulinė garsenybė.

Bilietai gaunami Cleveland Opera Assn. 2816 Euclid Ave., pas Burrows, 419 Euclid Ave. ir Higbee's muzikos centre, arba galima užsisakyti telef. 579-3774.

SHOP POSITIONS AVAILABLE
For experienced men or trainees
Build Refrigeration Equipment
ELECTRICIANS
Assemblers—in nut & bolt work.
Steady work for qualified men.
Fringe benefits.
Apply in Person or call Jack Stranko
To Arrange for Interview
ELLIS & WATTS CO.
8407 Monroe Ave., Rossmyrne, Ohio
513 — 890-8000 (101-106)

DETROIT

MIRĖ STEPONAS ILJASEVICIUS

Visai netikėtai, širdies smūgiu, spalio mėn. 1 dieną mirė Detroito visiems gerai pažįstamas Steponas Iljasevičius. Savo tremties dienomis daugiausiai laiko jis yra pašventęs Detroito scenai. Gal nebuvo veikalo, ku-

HELP WANTED FEMALE

GENERAL HOUSEWORK
Tuesday & Thursday in Shaker Hgts. congenial home. Steady employment. No laundry. Close to transportation.

991-1050

(104-105)

MOTERYS DIRBTI PRODUKCIJOS mašinomis. Šiame darbe patyrimas nereikalingas. Kreiptis į DIECAST FINISHING CO.

2020 Lakeside Ave.
696-6070

(103-104)

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143
Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą — kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

Naturally SUPERIOR SAVINGS

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and REMODELING
LOANS
INSURED SAVINGS

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

MALE HELP

CARGO HANDLERS

UNIVERSAL AIRLINES has full time openings at Willow Run Airport for cargo handlers. Duties to load and unload Company aircraft. Must be at least 18 years of age and have valid driver's license.

Starting rate \$2.15 an hour. Contact:

UNIVERSAL AIRLINES

WILLOW RUN AIRPORT, YPSILANTI, MICH.

An Equal Opportunity Employer

(102-103)

riame jis nebūtų dalyvavęs, jei ne kaip aktorius, tai kaip režisorius ar dekoratorius.

Paskutiniu laiku dirbo Dariaus ir Girėno klube, kaip bartenderis.

PIGIAI GALIMA ĮSIGYTI AUTOMOBILĮ AR SPALVOTĄ TELEVIZIJĄ

Vlado Paužos krautuvėje "Neringa" platinami Korp! Neo-Lithuania dovanų laimėjimo bilietai, kuriuos įsigijęs gali laimėti automobilį, spalvotą televiziją ar ilmavimo aparatą.

BEVERLY SHORES

• Vanda Balukienė padovanojo vieną paveikslą Beverly Shores Amerikos Lietuvių Klubo Rudens Lapų Baliaus laimėjimams. Kailių prekybininkas N. Burstein tam tikslui padovanojo minkų kailiuką.

Baliaus organizacinis komitetas, vadovaujamas L. Nekaus ir padedamas Nekuvienės, Rudžio ir Rulio darniai veikia.

Baliaus pelnas, kaip ir visos kitos Lietuvių Klubo pajamų pajamos skiriamos lietuviškos labdaros tikslams.

• Beverly Shores Amerikos Lietuvių Klubas spalio 26 d. Red Lantern Inn (buvęs Lenard's Casino) rengia Rudens Lapų Balių.

Pagrindiniai atnaujintos patalpos ir jausminga Mel Dokich kapelos muzika svečiams žada nuotaikingą vakarą.

Bilietai gaunami pas Beverly Shores Lietuvių Klubo narius. (Sk.)

CHICAGO

KETURI DIDIEJI CHICAGOJE

Šilta, graži sekmadienio popietė. Į Marijos Aukštesniosios Mokyklos auditoriją rinkosi lietuviai, jauni ir seni. Šiandien — didysis keturių lietuvių rašytojų — poetų literatūros vakaras. Dalyvauja dramaturgas — poetas Stasys Santvaras, poetas Bernardas Brazdžionis, humoristas — poetas Antanas Gustaitis ir iš tolimos Australijos atvykęs rašytojas Pulgis Andriušis. Programą pravedė aktorė Eglė Vilutienė.

Stasys Santvaras skaitė puikiai ir jo balso niuansai leido klausytojams gėrėtis eilėrašiais, sukurtais apie šivaizduotą moterį.

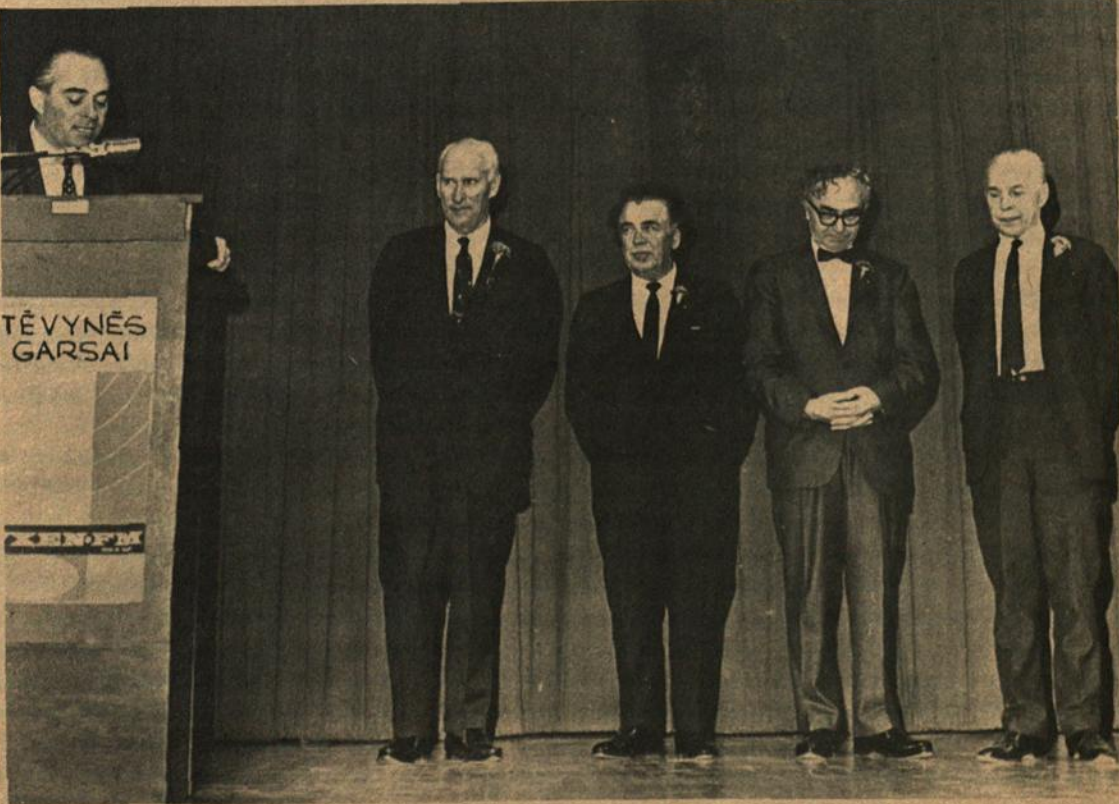
Bernardas Brazdžionis savo poeziją skaitė giliai įsijausdamas ir jo balsas skambėjo tai švelniai, tai trankėsi perkūnais. Jo poezija kaip visada nepaprastai grakšti, įspūdinga.

Šį kartą Antanas Gustaitis nunešė visą vakarą. Kiekvienas posmas vis juokingesnis, taikliai užkabino jaunimą, senimą, politikus, net savo draugus — poetas, kol broliai lietuviai tiek praranda savo orumą ir išijuokia, kad poetui tenka grįžti į sceną bisui.

Pulgio Andriušio pirmasis skaitymas kažkodėl nesudarė didelio įspūdžio, bet, kai išėjo ant rą kartą, pasakodamas apie pasaulio lietuvių New Yorko seime, publika leipo juoku.

Literatūrinė popietė buvo išskili, įdomi ir gerai paruošta.

Eglė Juodvalkytė

Keturi rašytojai Stasys Santvaras, Antanas Gustaitis, Bernardas Brazdžionis ir Pulgis Andriušis, skaitydami savo kūrybą literatūros vakaruose nuo Atlanto iki Pacifiko, buvo gražiai clevelandiečių sutikti. Nuotraukoje to vakaro organizatorius J. Stempužis dėkoja rašytojams. J. Carlos nuotrauka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Lietuvių Akademinis Sambūris Montrealyje skiria septintą Vinco Krėvės vardo literatūrinę premiją \$500.00 už stipriausią 1966-1967 metais išspausdintą ir dar nepremijuotą grožinės literatūros veikalą. Jury komisiją sudaro: p. Jurkienė, dr. I. Gražytė, dr. H. Nagys (Lietuvių Rašytojų Draugijos atstovas), V. Akstinas (K. L. B. Montrealeio Seimelio Prezidiumo atstovas), A. Kličiū (Lietuvių Akademinio Sambūrio pirmininkas). Premijos įteikimas įvyks lapkričio mėn. 16 d., Montrealyje.

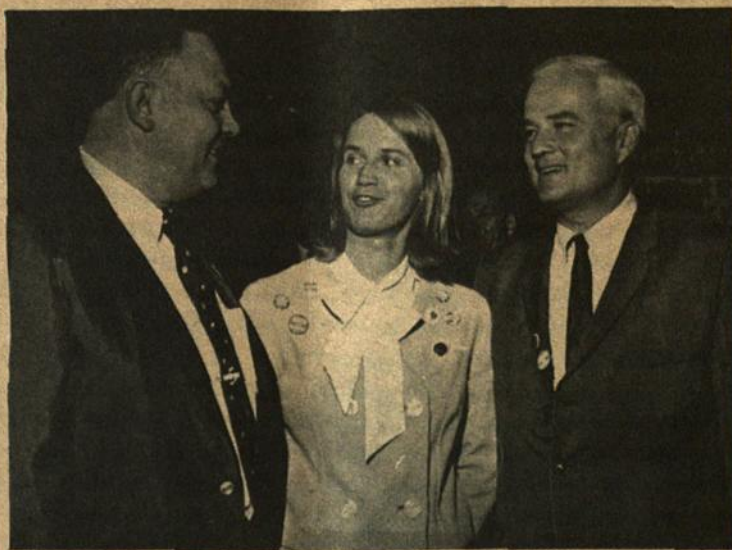
INFORMACIJOS SEMINARAS

Spalio 19 d., šeštadienį, 1-7 val. vak. LB Conn. Apy-

garda ruošia INFORMACIJOS SEMINARĄ, kuris įvyks Waterbury Conn., 48 Green St., Lietuvių Klube, arti šv. Juozapo bažnyčios. Dalyvauti kviečiami iš viso Atlanto pakraščio moksleiviai, studentai, jaunoji karta, vyresnieji ir senimas.

Seminare bus patiekiamas ir diskutuojama Lietuvos laisvės klausimo viešumon kėlimo įvairūs būdai, spaudos, radijo, TV, susirinkimų, parašų, organizacijų, bibliotekų, rinkiminės kampanijos, parodų, kalbėtojų, ir mokyklų panaudojimas. Bus aptartas ir mūsų informacijos darbas. Seminaras vyks pranešimų diskusijų ir darbo forma.

Viena iš trijų sesijų numatoma atlikti anglų kalba čia gimusiems lietuviams ir

Waterburio lietuviai aktyviai dalyvauja rinkiminėje kampanijoje, tuom supažindindami kandidatus su Lietuvos byla. Respublikonų kampanijos atidaryme Waterburyje lietuvių atstovavo būrys jaunimo ir vyresniųjų. Pagrindinių kandidatų, Ed May ir Gaetano Russo nuotrauka su viena iš lietuvių veikėjų Lyvia Garsiene, tilpo vietinėje spaudoje. Ed May, artimas Nixono draugas, buvęs kongresmanas, ir buvęs valstijos respublikonų partijos pirmininkas Eisenhowerio laikais, kandidatuoja į JAV Senatorius. Guy Russo, rezervu pulkininkas-leitenantas, Waterburio miesto tarybos narys ir 1966 metais suorganizavęs pirmą Waterburio Pavergtų Tautų Savaitės Komitetą ir buvęs jo pirmininku, kandidatuoja į JAV kongresmanus.

lietuviškai nekalbantiems mišrių šeimų nariams.

L. B. Apylinkės ir kitos organizacijos skatinamos pasiūsti po keletą atstovų. Kviečiami ir pavieniai asmenys. Dalyviai galės pasibuvoti tą patį vakarą vykstančiame Moterų Klubu balioje.

Informacijas teikia: Roma Keniausytė, 77 Pierpont Street, Waterbury, Conn. 06708, tel. (203) 756-5333.

Organizavimą vykdo Connecticut LB Apygardos Politinis ir jaunimo Komitetas.

NEW YORK

NEOLITHUANŲ BALIUS

Korp! Neo-Lithuania New Yorke metinis banketas įvyksta lapkričio 2 d., 8 val. vak. Travelers Hotel (La Guardia Airport), 9400 Ditmars Blvd.

Užsakomi stalai ir pakvietimai gaunami pas: Tomą Sperauską, 142-10 Roosevelt Ave., Flushing, N. Y. 11354, tel. 939-3792 ir Jona Stankūną, 183-11 Hillside Ave., Jamaica Estates, N. Y. 11432, telef. 656-1686.

Banketo dalyviai maloniai prašomi apie dalyvavimą pranešti ne vėliau spalio 25 d. aukščiau nurodytais adresais, pasiunčiant su pakvietimu gautą laiškutį ar skambinant telefonu. Vietos ribotos — vertėtų paskubėti.

• LFB Rytų Apygardos suvažiavimas rengiamas lapkričio 9 d., Maspetho lietuvių parapijos salėje, 64-14 56 Rd. Suvažiavime be organizacinių reikalų bus viešas simpoziumas, liečiantis PLB Seimo nutarimus: tėvynės, lietuvių parapijų ir jaunimo reikalus. Vėliau vakarienė, meninė dalis ir šokiai.

ROCHESTER

MINĖJO A. OLĮ

ALT S-gos Rochesterio skyriaus suruoštas a. a. Antano Olio 10 m. mirties sukakties minėjimas spalio 5 d. praėjo sėkmingai.

K. S. Karpiaus, velionies artimas bendradarbis, vaizdžiai nušvietė A. Olio asmenį, jo nuveiktus svarbius lietuvių tautai ir valstybei darbus. Jo surengti seimai, sąskrydžiai ir Lietuvai Vaduoti Sąjunga plačiai išreklamavo Lietuvos vardą ir jos okupaciją JAV valdžios sluoksniuose.

Toliau sekė filmai su K. S. Karpiaus paaiškinimais, tuose įvykiuose dalyvavusio. Filmas apie prez. A. Smetonos atvykimą Ameriką ir jo laidotuves padarė liūdną įspūdį: priminė bolševikų okupaciją ir Lietuvos nepriklausomybės netekimą. Filmas apie Lietuvius

DIRVAI AUKOJO

A. Mikoliūnas, Cleveland .. 5,00
J. Švarcas, Wickliffe 10,00
J. Gumbelevičius, St. Louis 10,00
F. Dapkus, Linden 5,00
P. Rukas, Chicago 10,00
A. Barčas, Bellwood 2,00
A. Raulinaitienė, Cleve. .. 3,00
P. Damijonaitis, Cranford 10,00
K. Krulikas, Richmond Hill 5,00
B. Pračkienė, Cleveland .. 10,00
B. Raila, Los Angeles 10,00
L. Lendraitis, Boston 10,00
K. Rukas, Hartford 5,00
J. Turciskas, Chicago 2,00
S. Paugonis, Omaha 2,00
V. Augulis, Dayton 10,00
J. Rugienius, Detroit 5,00
K. Pažemėnas, Hawthorne 3,00
S. Malnauskas, Detroit ... 5,00
F. Modestavičienė, Cleve. 2,00
K. Karalis, Cleveland 10,00
C. Pocius, Columbus 5,00
J. Kregždė, Cincinnati 2,00
J. Kazickas, New Rochelle 10,00
S. Giedrikis, So. Orange 5,00
A. Petrauskas, Dearborn .. 10,00
J. Kristolaitis, Cleveland 10,00
K. Ripskis, Chicago Hts. 10,00
K. Vilimas, Novelty 10,00
J. Rekašius, Detroit 10,00
A. Mironas, Santa Monica 10,00
K. Virbickas, Philadelphia 5,00
S. Trinka, Chicago 1,00
G. Balanda, Detroit 10,00
J. Dačys, Dorchester 10,00
P. Turūta, Grand Rapids 5,00
A. Butkūnas, St. Charles 10,00
S. Čepas, Toronto 10,00
A. Burneika, New Britain 5,00
V. Vasikauskas, Richmond Hill 5,00
A. Sabaliauskienė, Phila. 2,00
W. Valys, Stratford 10,00
A. Kašuba, Chicago 10,00
A. Laucevičius, Chicago .. 1,00
R. Kasrys, Chicago 10,00
P. Kupinskas, Elizabeth .. 10,00
V. Prusaitis, New Lowell 10,00
G. Namikas, Windsor 10,00
J. Zmuidzinaitis, Toronto .. 7,00
P. Bastys, Toronto 10,00
A. Grušnys, Larned 5,00
K. Silūnas, Flushing 5,00
J. Merkys, Hartford 2,00
A. Martus, Cleveland 10,00
J. Šepetytis, Detroit 5,00

Aukotojams tariame nuoširdų ačiū.

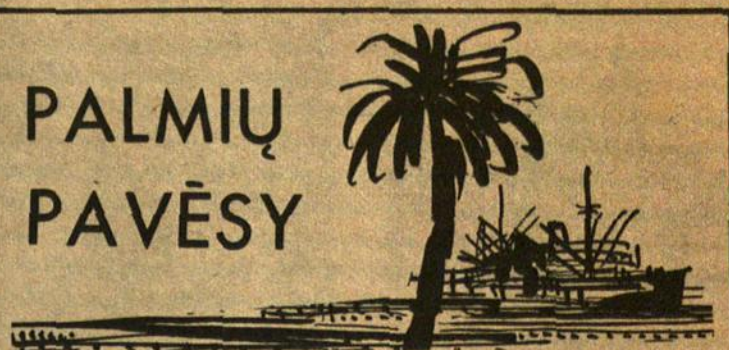
skyrių Tautybių Darželyje Clevelande nuotaiką praskraidino. Pamatėme linksmą nusiteikusių tautiečių ir tautiniais drabužiais pasipuošusių dainininkus ir šokėjus. Darželis su dr. J. Basanavičiumi ir dr. V. Kudirkos biustais Gedimino stulpų fone yra vertingas senųjų ateivių darbas ir už tai garbė jiems!

Pamatėme dar gyvą prez. Antaną Smetoną (kad ir filme) ir jo paskutinę kelionę į mauzoliejų ir tą pagarsėjusį lietuvių darželį.

Už tą, ką girdėjome ir matėme nuoširdi padėka priklauso mūsų bičiuliui K. S. Karpini. Jis yra didelis tėvynės mylėtojas ir todėl net 2 kartą lankėsi Nepriklausomoje Lietuvoje (1969 m. suais 60 metų, kaip jis į JAV atvyko). Rochesterin atvyko pirmą kartą ir reikia tikėti — ne paskutinį. Geriausios sveikatos nuo mūsų visų.

R. Liormanas

PALMIŲ PAVĖS

SANTA MONIKA, Calif. - Spalio 5 d. vakarą Pacifikas buvo visiškai ramus. Rudens sezono neįprastu apsiniaukimu liūdėjo net palmės okeano pakrantės bulvare. Inaktin prie Miramar viešbučio viena kita jų dargi pravirko ranka ir drėgmės lašais.

Bet lietuviams, kurie tą vakarą savo limuzinai slinko prie jūros, nusileidžianti naktis buvo viliojanti ir linksma. Ir prisiminė jūros dienų himnas senosioje Lietuvoje - į jūrą, aukštaičiai ir tt.

Pagal pietų Kalifornijos gyventojų judėjimo polinkius, dabar atrodo reikėtų sumoderninti seną dainą truputį kitaip - ne "į jūrą", bet "prie jūros", kadangi laivininkyste Santa Monikos lietuvių dar nepersitvėrė. Todėl -

Prie jūros aukštaičiai,
Prie jūros žemaičiai,
Prie jūros visa Lietuva!

Vietinis Pacifiko lietuvių laikraštis "Lietuviai Amerikos Vakaruose" paskutiniame numeryje, tarp kitko, praneša tokių gerų žinių apie Santa Monikos lietuvių veiklą.

... Dr. J. Gudauskas nusipirko gražią rezidenciją Brentwoodo rajone ir netrukus su šeima persikels ten gyventi.

... Romas ir Giedrė Venckai įsigijo puikią rezidenciją.

... Simas ir Jadvyga Kvečiai įsigijo gražius 10 butų apartamentinius namus Santa Monikoje. Jie patys gyvena kitame 10 butų apartamente, name, pirktame anksčiau. Be to, jie yra Pico Inn savininkai Santa Monikoje.

... Jonas ir Adelė Geniai iš Chicagos persikėlė į Santa Moniką sveikatos sumetimais. Jie nusipirko 6 butų apartamentinius namus.

... Inž. Emanuelis ir Lilė Jarašūnai nusipirko jautrečius 7 butų apartamentinius namus Santa Monikoje.

... Dr. K. Pautienis su žmona soliste Stase persikėlė į neseniai nusipirktą puikią rezidenciją.

Tai įdomios ir reikšmingos žinios apie Santa Monikos lietuvių veiklą tik paskutinių mėnesių laikotarpyje. Laikraštis pažymi, kad daugumas šių veikliųjų lietuvių savo planus įvykdė, pasinaudodami nekilnojamojo turto brokerio (ir Santa Monikos Lietuvių Klubu pirmininko) Albinio Markevičiaus tarpininkavimu.

O Albinas Markevičius nėra vienintelis Santa Monikos lietuvių brokeris. Čia turi savo ofisą taip ir kitas brokeris bei investininkas Jonas Kutra.

Dar didesnis lietuvių būrys anksčiau ir dabar naudojasi amerikiečių brokerių patarnavimais, prisilaikydami šokio "savas pas save".

Tad laikraščio pateiktas žinias apie gražių rezidencijų ir apartamentinių namų naujus įsigijimus drąsiai galime padidinti dešimteriopai.

Visa tai parodo įtemptas Kalifornijos lietuvių ambicijas artėti prie jūros. Kartais jau girdėti liudijimų, kad minkštas Pacifiko oras iš okeano kylanti sūri drėgmė nuostabiai pagydo artritą ir kitus reumatizmus...

Aišku, kad tokia šauni lietuvių kolonija privalo bent kartą per metus suruošti atitinkamai puošnų ir iškilmingą tradicinį balių. Tai ir įvyko aną ūkanotą vakarą Miramar viešbutyje.

Tai jau kelintas santamonikiečių tradicinis balius. Iškilmingumo, puošnumo ir linksnumo visuomet būdavo daug, tik praėjusiais kartais svečiai skųdavo kentę arba dėl labai reikšmingų, bet per ilgų, arba dėl per nuobodžių ir per ilgų programų. Jos gaudindavo vakarienę ir apilėsdavo brangų laiką šokiams.

Klubo vyriausybė šiemet nutarė ir padarė visiškai kitaip. Radikalų reforma, ir nebuvo girdėtas visuomenės nepasitenkinimo. Nei paskaitų, nei prakalbų, nei literatūros vakarų, - tik užvalgyt, nūgert ir sušokt. That's that. Plius - linksmas, lengvas, gerai nutiekiantis koncertukas.

Ir dar trumpa atidaromoji klubo pirmininko kalba, miesto burmistro atstovo sveikinimas ir - kaipgi be to! - ryškiausių svečių perstatymai. Lietuvos gen. garbės konsulas Dr. J. Bielskis, buvęs Amerikos pasiuntinys Lietuvai O. Norem, viešnia tiesiai iš Lietuvos, Vincė Januškaitė tiesiai iš New Yorko (smarki ir laiminga močiutė, čia atvykusi pamatyti savo pirmojo ką tik gimusio anūkėlio).

Taip, Santa Monikos lietuvių klubo balius plačiai apėmė. Kaip pirmininkas teisingai paskelbė, - nuo Santa Barbaros ligi San Diego, nuo Santa Monikos ligi New Yorko. Pasaulis šiais laikais mažas. Iš visur pamatysį atklydusį ar klaidžiojantį lietuvių, ypač internacionalinė pietinės Kalifornijos lietuvių bendruomenėje.

Deja, svečių šiais metais buvo tik per 300, gal truputiuką mažiau negu penai. Sako, vienybės nebėra ir Santa Monikoje. Kai kurių kraščiausių buvusių balių patrijų šiemet nesimatė prie garbės valgių apkrautų stalų ir po parketą. Liūdna, bet normalu. Tas gi ne lietuvis, kurs nesikivirčytų.

Šimtas kitas dolerių gryno pelno liks. Tai bus parama lietuviškai šeštadienio mokyklai, kuriai Santa Monikos miestas duoda patalpų nemokamai, gi principu sutinka ir algas mokytojams mokėti. Tik vis dar nemoka, kol jų cenai bus patvirtinti.

Atsižvelgiant į balius išlaidas malonumams ir savireprezentacijai pilnas, žinoma, mikroskopiškai kuklus. Guodžia tik pasiteisinimas - idėjos kilnumas.

Kas dėl kivirčių, tingėjimo ir išlaidų didumo šių metų balių neatsilankė, gal kiek gailės. Jo programa (policiniai numeriai) buvo trumpa, įdomi, revoliucinė, "naujų kelių" ieškojimas ir jėgų išbandymas ateičiai.

Kai balius, tai balius. Čia Lietuvos gi nieks nevaduoja. Ir jei kas lieja ant krūtinės, tai ne kraujas dėl tėvynės. Geroj karčiamej turi būti atitinkama ir programa. Viskas savo laiku ir savo vietoj. Gabus ir simpatiškas aktorius Algimantas Žemaitaitis atliko tokt neįprastą bandymą mūsų kolonijoje pirmą kartą. Jis skubom surežisavo ir talkininkų padedamas pats pravedė "internacionalinį kabaretą", kuris šių eilučių reporteriui priminė Maurice Chevalier jaunų dienų atšėšlį iš Casino de Paris laikų.

Kafešantono šokėjų buvo tik trys, iš kurių Rūta Skiriutė profesinio lygmens, kitos dvi, Filė ir Rita, aną vos imitavo su begalinėmis pastangomis.

Bet romansai ir šlageriai su gero orkestro palyda susilaukė visuotinio daktarų, inžinierių, rezidencijų ir apartamentinių namų savininkų bei šiaip jau nevalstybiškai nusiteikusių liaudies užgyrimo. Tai solistas santamonikietis Stasė Pautienė ir Regina Aukštakalnytė (kurių pirmoji gal kiek panaudojo mikrofoną, o antroji kukliai nedanaudojo). Ir ypač naujas kabaretinės dainos talentas, gražaus bas-baritono tembro ir ritminio jautrumo savininkas, Henrikas Paškevičius.

Jei Algimantas savo talka nesutings, šio žanro balių programos, netikėtai užsimezgusios prie Pacifiko, ateityje turi galimybių bręsti. Deja, kai šioje srityje pernėligi šykščiai tesireiškia mūsų poetai ir kompozitoriai, jų turinys ir forma vis tebėra internacionaliniai, Patrijų liūdesiai ir protestai...

Dubingis

Spalio 15 d. sol. A. Stempužienė, komp. D. Lapinskas ir akt. L. Barauskas išskrido dainos ir literatūrinės kūrybos rečitalių keltinai į Pietų Ameriką. Jie aplankys Venezuelos, Kolumbijos, Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos lietuvių ir iš viso atliks dešimt rečitalių. Nuotraukoje, keliolai besiruošiant, pasitarimas su PLB valdybos nariais. Iš kairės -- PLB jaunimo vicepirmininkė M. Lenkauskienė, solistė A. Stempužienė, komp. D. Lapinskas ir PLB vicepirmininkas informacijai Dr. A. Butkus.

PADĖKA

Š. m. rugsėjo 24 d. po ilgos ligos Clevelande mirė mūsų mylima žmona ir motina

A. A.

MARGARITA TARUTIENĖ.

Dideliame skausme ir liūdesyje liko vyras Zigmas, dukterys Romualda ir Rasytė su šeimomis, sesuo Adelė, ir brolis Albinas ir jų šeimos.

Dėkojame:

Dr. E. Juodėnui už nuolatinį velionės gydymą ligos ir paskutinių valandų metu.

Giminėms ir draugams velionę lankiusiems ligoninėje ir namuose.

Šv. Jurgio parapijos klebonui kun. B. Ivanauskui už parodytą prielankumą ir patarimus laidotuvių reikalu.

Kun. A. Goldikovskui už lankymą ligoninėje, maldas laidotuvių namuose ir gedulingas pamaldas bažnyčioje, asistentams kun. K. Zemačiui ir kun. Ch. Petreikiui.

p. E. Eidimui už pravestą velionės gedulingą atsisveikinimą, tartą žodį ir pareikštą užuojautas Liet. Bendr. I-os apyl. ir Liet. Fondo vardu. L. Vet. S. Ramovė skyr. pirm. VI. Knistautui ir Vyčių Garbės nariui, pirm. Juozui Sadauskui už jų iškeltus velionės nuopelnus lietuvių organizacijose ir pareikštą užuojautas.

Šv. Jurgio parapijos vargonininkui muz. Pranui Ambrazui ir chorui už giesmes laidotuvių namuose ir bažnyčioje. Solistei p. Br. Kazėnienėi už giedojimą solo bažnyčioje gedulingų pamaldų metu.

Kun. A. Goldikovskui už velionės palydėjimą į amžiną poilsio vietą — Visų Sielų kapus ir tariusiam paskutinį atsisveikinimo žodį.

Visiems už atsiųstas gėles prie velionės karsto ir aukojusius šv. Mišias už velionės sielą.

P. J. Stempužiui už pagarsinimą ir pareikštą užuojautą per Tėvynės Garsų radiją.

Visiems už pareikštą užuojautas spaudoje, laiškais ir žodžiu.

Giminėms nešiusiems velionės karstą.

Visiems atsilankiusiems į laidotuvių namus ir taip gausiai velionę palydėjusiems į amžiną poilsio vietą.

Dėkojame visiems, kurie kuo nors prisidėjo — pagalbė ar suramino šio skausmo metu.

Laidotuvių direktoriams Jakubui ir Sonai už suteiktą nuoširdų patarnavimą.

Vyras Zigmas ir dukterys

A. A.

ANDRIUI TRAINAVIČIUI

Lietuvoje mirus, jo dukrai p. B. PAPROCKIENEI ir jos artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Marija Valiukėnienė ir dukra Delija